

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012**

	Participantul la avizare expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	<p>Centrul de Armonizare a Legislației Avizul nr. 31/02-69-3081 din 22.03.2023.</p>	<p>Concluzii Ca urmare a expertizei realizate, constatăm că, prin proiectul național se continuă procesul de aliniere a legislației naționale la prevederile UE în materie de concurență, asigurându-se, în special, transpunerea art. 101 – 102 din TFUE, precum și a Directivei (UE) 2019/1, prin care se instituie prevederi noi menite să asigure independența, resursele și competențele în materie de aplicare a legii și de impunere de sancțiuni/amenzii pentru Consiliul Concurenței, pentru ca acesta să fie competent să aplice în mod eficace articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Totodată, în procesul de definitivare al proiectului, se vor lua în considerare obiecțiile de compatibilitate, expuse în Compartimentul III al Declarației, privind revizuirea Compartimentului 3 al Notei Informativ, Clauzei de armonizare, dar și privind Tabelul de concordanță. Respectarea mecanismului de armonizare a) Obiecții privind clauza de armonizare Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea Directivei (UE) 2019/1, clauza de armonizare pentru Legea nr. 183/2012, prevăzută la pct. 2 din proiectul național, urmează a fi modificată în partea ce ține gradul de compatibilitate, atât pentru articolele TFUE, dar și pentru actul UE prenotat. Astfel, pentru aceste două acte UE, se va institui calificativul „transpunere”. Totodată, potrivit cerințelor art. 31, alin. (2) și art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018, și proiectul național urmează să fie completat cu o clauză de armonizare, care se va include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ, expusă în următoarea redacție: Prezentă Lege transpune art. 101 – 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene C 202 din 7 iunie 2016 și transpune parțial</p>	<p>Se acceptă.</p>
			<p>Se acceptă.</p>

		<p>Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficiente în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 11 din 14 ianuarie 2019.</p>	
<p>2.</p> <p>Cancelaria de Stat Avizul nr. 22-69-3430 din 30.03.2023</p>	<p>La Art. I pct.20 art.35 alin.(1) – (4) se propun în următoarea redacție: „ (1) Consiliul Concurenței este constituit din Plenul Consiliului Concurenței și Aparatul executiv al Consiliului Concurenței. (2) Plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial decizional compus din 5 membri, inclusiv un președinte și doi vicepreședinți, care sânt, respectiv, președinte și vicepreședinți ai Consiliului Concurenței. Membrii Plenului Consiliului Concurenței exercită funcții de demnitate publică. (3) Aparatul executiv al Consiliului Concurenței este compus din subdiviziuni specializate și operaționale și, după caz subdiviziuni teritoriale. Personalul Aparatului executiv al Consiliului Concurenței include funcționari publici, care cad sub incidența Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și personal de deservire tehnică, drepturile și obligațiile cărora sânt reglementate de legislația muncii. (4) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței se aprobă de Plenul Consiliului Concurenței.”</p> <p>Condițiile pentru a candida la o funcție publică sunt reglementate expres de art.8 alin.(4) și art.27 din Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, iar cerințele specifice minime pentru ocuparea unei funcții publice sunt stabilite în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr.155/2011. Totodată, alte cerințe specifice care se referă la specialitatea studiilor, cunoștințe, abilități profesionale și atitudini/comportamente necesare pentru exercitarea eficientă a funcției publice se stabilesc de autoritățile publice, în condițiile stabilite de art.27 alin.(3) din Legea nr.158/2008. Reieșind din argumentele expuse, la pct.20 alin.(5) al art.35 și la pct.27 alin.(7) al art.44 se propun a fi excluse.</p> <p>La Art. II: Menționăm, că în proces de avizare este proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind actualizarea cadrului normativ aferent funcției publice) (număr unic 215/CS/2023).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă. Art. II a fost exclus.</p>	

		<p>Astfel, prin prisma prevederilor alin.(4) al art.63 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, se recomandă includerea propunerilor de modificare a cadrului normativ expuse în art. II în proiectul hotărârii Guvernului cu numărul unic 215/CS/2023.</p> <p>Suplimentar, în condițiile instituirii funcției de șef al Aparatului executiv al Consiliului Concurenței, menționăm necesitatea de modificare a Anexei nr.3 a Legii nr.270/2028 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.</p> <p>La nota informativă:</p> <p>Raționamentele expuse de autor în nota informativă nu reflectă cerințele care au impus intervenția normativă asupra Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legii nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice. Respectiv, se recomandă completarea Notei informative cu argumente referitoare la necesitatea instituirii funcției de conducere de nivel superior de „șef al Aparatului executiv al Consiliului Concurenței”.</p> <p>Totodată, menționăm despre necesitatea stabilirii în cadrul normativ conex care reglementează activitatea Consiliului Concurenței a atribuțiilor șefului Aparatului executiv al Consiliului Concurenței, în condițiile în care acestea nu se regăsesc în proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea concurenței) și nici în Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr.8/2013.</p>	Se acceptă.
3.	<p>Consiliul Concurenței Avizul nr. DJ-02/134-507 din 30.03.2023</p>	<p>Având în vedere termenul restrâns oferit de către autor pentru prezentarea avizului și impactul semnificativ pe care ar putea să îl aibă un astfel de proiect de lege asupra domeniului concurenței și asupra activității propriu-zise a autorității naționale de concurență, Consiliul Concurenței își rezervă dreptul de a înainta ulterior propuneri suplimentare asupra proiectului.</p> <p>Referitor la nota informativă a proiectului, considerăm că eronat a fost indicat Consiliul Concurenței în calitate de autor, fapt care poate duce în eroare părțile interesate în procesul de promovare și aprobare a proiectului de lege. În acest context, este oportun, de a fi exclus Consiliul Concurenței din nota informativă.</p> <p>Cu referire la Art. I al proiectului de lege, întru asigurarea transparenței fidele a prevederilor cadrului normativ UE relevant - Directivei (UE) 2019/1, precum și pentru înlăturarea omisiunilor tehnice și neconcordanțelor depistate cu unele norme juridice, Plenul Consiliului Concurenței prezintă următoarele propuneri de modificare a Legii concurenței nr. 183/2012.</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>Nu se acceptă.</p>

	<p>Referitor la pct.4 din proiect:</p> <p>- Din conținutul propus pentru articolul 4, noțiunea de <i>obstrucționarea inspecției</i> este necesară de a fi exclusă, întrucât redacția propusă pentru art. 68 din Legea concurenței oferă o reglementare detaliată a obstrucționării inspecției.</p>	Se acceptă.
	<p>la articolul 6 alineatul (6) este necesar de exclus.</p> <p>pentru înlăturarea omisiunilor tehnice, la articolul 7 după textul „condițiile prevăzute de” este necesar de completat cu textul „art. 6”.</p>	Se acceptă. Se acceptă.
	<p>Întru a asigura transparența fidelă a prevederilor pct. 8, 9, 10 și 11 din Comunicarea Comisiei privind acordurile de importanță minoră care nu restrâng în mod semnificativ concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Comunicarea de minimis) 2014/C 291/01, articolul 8 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 8. Acordurile anticoncurențiale de importanță minoră</p> <p>(1) Acordul anticoncurențial se consideră un acord de importanță minoră care poate avea ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței, nu restrâng în mod semnificativ concurența în cazul în care:</p> <p>a) cota de piață cumulată deținută de părțile la acord nu depășește 10% pe niciuna dintre piețele relevante vizate de acord, atunci când acordul este încheiat între întreprinderi care sînt concurenți existenți sau potențiali pe una din aceste piețe (acorduri între concurenți);</p> <p>b) cota de piață deținută de fiecare dintre părțile la acord nu depășește 15 % pe niciuna dintre piețele relevante vizate de acord, atunci când acordul este încheiat între întreprinderi care nu sînt concurenți existenți sau potențiali pe niciuna dintre piețe (acorduri între neconcurenți).</p> <p>În cazul în care este dificil să se stabilească dacă este vorba de un acord între concurenți sau de un acord între neconcurenți, se aplică pragul de 10%.</p> <p>(2) Atunci când, pe o piață relevantă, concurența este restrînsă de efectul cumulativ al unor acorduri de vânzare de produse încheiate cu diferiți furnizori sau distribuitori, pragurile cotei de piață menționate la alin. (1) sînt reduse la 5%, atît pentru acordurile între concurenți, cît și pentru acordurile între neconcurenți.</p> <p>(3) Se consideră că acordurile nu restrîng în mod semnificativ concurența în cazul în care cotele de piață ale părților la acord nu depășesc pragurile de 10%, 15% și, respectiv, 5%, menționate la alin. (1) și (2), cu mai mult de două puncte procentuale în cursul a doi ani calendaristici succesivi.</p> <p>(4) Art.5 alin.(1) nu se aplică acordurilor de importanță minoră, cu excepția celor prevăzute la art. 9.”</p>	Se acceptă.

	<p>- Întru a asigura transpunerea fidelă a prevederilor pct. 11 din Comunicarea Comisiei privind acordurile de importanță minoră care nu restrâng în mod semnificativ concurența în sensul articolului 81 alineatul (1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene (de minimis) (2001/C 368/07), articolul 9 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 9. Acordurile de importanță minoră interzise</p> <p>(1) Art. 8 nu se aplică acordurilor care conțin oricare dintre următoarele restricții grave:</p> <p>1) în ceea ce privește acordurile dintre concurenți definite la art. 8 alin. (1), restricțiile care, în mod direct sau indirect, izolat ori în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților, au ca obiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) fixarea prețurilor de vânzare sau de cumpărare; b) limitarea producției sau a vânzărilor; c) împărțirea piețelor sau a clienților; d) participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte. <p>2) în ceea ce privește acordurile dintre neconcurenți, astfel cum sunt definite la art. 8 alin. (1), restricțiile care, în mod direct sau indirect, izolat ori în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților au ca obiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) restrângerea capacității cumpărătorului de a-și stabili prețul de vânzare, fără a aduce atingere posibilității furnizorului de a impune un preț de vânzare maxim sau de a recomanda un preț de vânzare, cu condiția ca acestea din urmă să nu fie echivalente cu un preț de vânzare fix ori minim stabilit în urma presiunilor exercitate de una dintre părți sau a măsurilor de stimulare practicate de aceasta; b) restrângerea privind teritoriul pe care sau clienții cărora cumpărătorul îl/le poate vinde bunurile sau serviciile care fac obiectul contractului, cu excepția cazului în care este vorba de una dintre următoarele restricții care nu sunt grave: <ul style="list-style-type: none"> - restrângerea vânzărilor active către teritoriul exclusiv sau către o clientelă exclusivă rezervate furnizorului sau cedate de furnizor unui alt cumpărător, atunci când o asemenea restricție nu limitează vânzările efectuate de clienții cumpărătorului; - restrângerea vânzărilor către utilizatorii finali realizate de un cumpărător care acționează pe piață în calitate de comerciant cu ridicata; - restrângerea vânzărilor către distribuitori neautorizați realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă și 	Se acceptă.
--	---	-------------

	<p>- restrângerea capacității cumpărătorului de a vinde componente destinate incorporării unor clienți care ar putea să le utilizeze pentru fabricarea de produse asemănătoare celor produse de furnizor.</p> <p>c) restrângerea vânzărilor active sau a vânzărilor pasive către utilizatori finali realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă care acționează pe piață în calitate de vânzători cu amănuntul, fără a aduce atingere posibilității de a interzice unui membru al sistemului să își desfășoare activitățile dintr-un sediu secundar neautorizat;</p> <p>d) restrângerea livrărilor încruciate între distribuitori în cadrul unui sistem de distribuție selectivă, inclusiv între distribuitori care acționează la diferite niveluri ale comerțului;</p> <p>e) restricția convenită între un furnizor de componente și un cumpărător care încorporează aceste componente, care limitează posibilitatea furnizorului de a vinde aceste componente ca piese separate utilizatorilor finali, unor reparatori sau alți prestatori de servicii care nu au fost desemnați de cumpărător pentru repararea ori întreținerea bunurilor sale;</p> <p>3) în ceea ce privește acordurile între concurenți, astfel cum sunt definite la art. 8 alin. (1), atunci când concurenții acționează în sensul acordului, la niveluri diferite ale lanțului de producție sau de distribuție și care conțin oricare dintre restricțiile grave prevăzute la punctele 1) și 2).</p> <p>(2) Se prezumă până la proba contrară, că acordurile de importanță minoră interzise, cade în sfera de aplicare a art. 5. În cazuri individuale, întreprinderile pot să demonstreze întrunirea condițiilor de excepție prevăzute la art. 6 alin. (1).”</p>	
	<p>La pct. 5, având în vedere îngrijorările manifestate de mediul de afaceri la etapa de consultări publice și opinia experților, se va exclude propunerea de modificare a alineatului (4) al articolului 10.</p>	Se acceptă.
	<p>La pct. 6, articolul 11 alineatul (1) litera f) se vor expune în următoarea redacție: „f) refuzul neînțeleimat de a contracta cu un anumit furnizor sau de a face livrări către un anumit beneficiar;”</p>	Se acceptă.
	<p>La pct. 11: - art. 25, alineatul (4 prim) libera b) se completează cu nouă propoziție cu următorul conținut: „Consiliul Concurenței examinează solicitarea de audieri, în termen de 3 zile lucrătoare;” - propunerea de modificare a alineatului (6) al articolului 25 se va exclude.</p>	Se acceptă.

	<p>La pct. 12, propunem ca articolul 27 să fie completat cu un alineat nou, care să reglementeze destinația acestor mijloace bănești și să asigure transparența utilizării mijloacelor încasate de Consiliul Concurenței ca taxă de examinare a notificărilor privind concentrarea economică, cu următorul conținut:</p> <p>„(8) Consiliul Concurenței poate utiliza veniul obținut din taxa de examinare a notificărilor privind concentrarea economică pentru expertize, studii de piață, pregătirea profesională a personalului Consiliului Concurenței, obținerea accesului la baze de date sau pentru abonarea la ediții periodice de specialitate necesare activității Consiliului Concurenței.”</p> <p>La pct. 13, alineatul (9) al articolului 28 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„(9) În cazul de cartel realizat prin trucarea ofertelor în cadrul licitațiilor sau orice alte forme de concurs de oferte, este considerat ca piața relevantă a produsului obiectul acestor proceduri.”</p> <p>La pct. 14, alineatul (4) al articolului 31 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„(4) În cazul cartelurilor realizate prin trucarea ofertelor, în cadrul licitațiilor sau orice alte forme de concurs de oferte, nu se calculează cota de piață, concurența, realizându-se în cadrul acestor proceduri.”</p> <p>Pct. 16 se propune a fi exclus, întru a evita dublarea normelor ce vizează drepturile și obligațiile Consiliului Concurenței și ale angajaților acestuia, care sunt reglementate ulterior în alte articole ale legii.</p> <p>La pct. 20:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. propunem a fi expus alineatul (1) al articolului 35 în următoarea redacție, pentru a fi asigurată corelarea cu prevederile art. 41: <ul style="list-style-type: none"> „(1) Consiliul Concurenței este constituit din conducere și aparat executiv, format din subdivizii specializate și operaționale, și după caz, subdivizii teritoriale. Consiliul Concurenței este condus de Plenul Consiliului Concurenței.” 2. alineatele (6) și (7) se vor expune în următoarea redacție: <ul style="list-style-type: none"> (6) În scopul îndeplinirii eficiente a atribuțiilor prevăzute de lege și menținerii personalului calificat al Consiliului Concurenței, salarizarea trebuie reexaminată anual în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național, cel puțin la nivelul prognostic al ratei inflației. (7) Consiliul Concurenței asigură formarea inițială și instruirea profesională continuă a personalului și, în acest scop, trebuie să dispună de resurse financiare și tehnice suficiente.” 3. propunem separarea conținutului alineatului (3) al articolului 36 în două alineate separate, păstrând redacția actuală în vigoare a acestor norme, care vor avea următorul conținut: 	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>1. Se acceptă propunerea Cancelariei de Stat..</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>3. Se acceptă pentru alin. (3). Alineatul (4) reformulat conform propunerii Ministerului Finanțelor.</p>
--	---	---

	<p>„(3) Structura organizatorică și efectivul-limită de personal ale Consiliului Concurenței se aprobă de Parlament, la propunerea motivată a președintelui Consiliului Concurenței.</p> <p>(4) Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.”</p>	
	<p>La pct. 25, articolul 41 alineatul (1) se propune a fi modificat după cum urmează:</p> <p>1. la literele b) și d) se propune următoarea redacție:</p> <p>„b) aprobă limita numărului de unități de personal și schema de încadrare a Consiliului Concurenței, care ulterior se prezintă spre aprobare Parlamentului;</p> <p>d) emite avize pentru proiectele de acte normative care reglementează activitatea economică și pot avea impact anticoncurențial sau propune modificarea actelor normative care au sau pot avea un impact anticoncurențial;”</p> <p>2. la litera q) de exclus textul „care denaturează semnificativ mediul concurențial”</p> <p>3. la litera u) de competat conținutul acesteia cu subiecții în privința cărora Plenul Consiliului Concurenței poate face recomandări - Guvernului sau autorităților publice. Respectiv, se propune a expune conținutul literei u) în următoarea redacție:</p> <p>„u) face recomandări, Guvernului sau autorităților publice, în diverse sectoare economice, pentru adoptarea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea concurenței și prevenirea restringerii semnificative a concurenței;”</p> <p>4. litera x) se va exclude.</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Se acceptă. Prevederile literei x) a fost inclusă la pct. 44 prin completarea art. 59 cu alineatul (9).</p> <p>Nu se acceptă.</p>
	<p>La pct. 27, alineatul (7) articolului 44 de expus în următoarea redacție:</p> <p>„(7) Activitatea desfășurată de către membrii Plenului Consiliului Concurenței este considerată experiență în domeniul juridic, economic sau al concurenței, în dependență de specialitatea obținută.”</p> <p>La pct. 30 ce vizează modificarea articolului 47 se propune următoarele:</p> <p>1. la alineatul (1) cuvântul „Plenului” se exclude, iar după textul „pot fi contestate” se completează cu textul ”în termen de 30 zile de la comunicare”.</p> <p>2. alineatul (3) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3) Ordinele adoptate de Consiliul Concurenței în aplicarea art. 56 alin. (19) și art. 60 alin. (5), precum și decizia Plenului Consiliului Concurenței emisă în temeiul art. 572 alin. (1) pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la comunicare, fără respectarea procedurii prealabile. Aceste cauze se soluționează în procedură accelerată.”</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă parțial (cu trimitere la Codul administrativ nr. 116/2018).</p>

	<p>3. la alineatul (7) se completează după textul „cauza la reinvestigare” cu textul „la Consiliul Concurenței”.</p>	3. Se acceptă.
	Pct. 34, la alineatul (1) al articolului 53, cifrele „45” se substituie cu cifrele „30”.	Se acceptă.
	Pct. 35 ce vizează articolul 53 ² , se propune la alineatul (2) de a fi substituit cuvântul „formale, ” cu cuvântul „Plenul”.	Se acceptă.
	<p>Pct. 37, articolul 54¹ se propune a fi completat cu nou alineat (5), pentru a asigura previzibilitate și claritate în privința consecințelor ce ar putea surveni ca efect a neprezentării la interviu sau a neprezentării informației solicitate. Respectiv, alineatul (5) se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(5) În cadrul interviului realizat în procesul investigației cazului, pentru prezentarea informației neautentice, incomplete sau ne reprezentarea informației solicitate, persoanele fizice neangajate la întreprinderea supusă investigației sau persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice, se sancționează în conformitate cu Codul Contravențional nr. 218/2008.”</p>	Se acceptă.
	La pct. 38, propunerea de completare a articolului 55 cu alineatul (3 ¹) se consideră oportun de a fi exclusă, întrucât dublează prevederile Legii nr. 158/2008.	Se acceptă.
	<p>Pct. 39, articolul 56 este oportun de modificat în parte ce vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alineatul (10) se va exclude. - alineatul (12) se va exclude. 	Se acceptă.
	Pct. 42, la alineatul (4) al articolului 57 ² se propune excluderea cuvântului „Plenul”, întru asigurarea corelării cu atribuțiile Consiliului Concurenței stabilite de art. 39.	Se acceptă.
	<p>Referitor la pct. 44, articolul 59 se propune a fi completat cu alineatele (8) și (9), cu următorul conținut:</p> <p>„(8) În cazul în care, după transmiterea raportului de investigație, sunt identificate sau prezentate noi elemente de probă pe care Consiliul Concurenței intenționează să le utilizeze sau în cazul în care Consiliul Concurenței intenționează să își modifice calificarea juridică a faptelor investigate în defavoarea întreprinderilor în cauză, Consiliul Concurenței transmite un supliment la raportul de investigație și oferă posibilitate întreprinderilor să prezinte observații asupra acestuia.</p> <p>(9) În caz de necesitate, după transmiterea raportului de investigație, Plenul Consiliului Concurenței poate solicita întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi, precum și</p>	Se acceptă.

	<p>autorităților publice orice informații și documente necesare în legătură cu circumstanțele de fapt sau de drept ale investigației în derulare, pentru aplicarea atribuțiilor prevăzute la lit. m), p) și q).”</p>	
	<p>Pct. 45, articolul 60:</p> <p>1. la alineatul (2) se propune ca ultima propoziție să fie expusă în următoarea redacție: „Accesul la dosar se acordă la cererea scrisă a părților în cauză, după transmiterea de către Consiliul Concurenței a raportului de investigație.”</p> <p>2. la alineatul (5) se exclude textul „, ce poate fi atacat numai odată cu decizia prin care se finalizează investigația.”, pentru a asigura corelarea cu prevederile art. 47.</p> <p>Pct. 46, la alineatul (1) al articolului 61 se propune de a fi exclus textul „și a extraselor”.</p> <p>Pct. 49 ce vizează articolul 64 se propune completarea conținutului alineatului (5) după sintagma „să participe la audieri” se completează cu textul „fizic sau de la distanță, prin intermediul mijloacelor electronice”, pentru a asigura desfășurarea audierilor, cu utilizarea mijloacelor electronice de comunicare și evitarea suportării de către întreprinderi a costurilor suplimentare pentru deplasarea la sediul Consiliului Concurenței.</p> <p>Referitor la pct. 56, articolul 71 la litera g) de substituit textul „pun în practică” cu textul „pun în aplicare”, pentru a asigura uniformitatea terminologiei utilizate.</p> <p>Referitor la pct. 60 ce vizează articolul 73¹ la alineatul (1) se propune a fi exclus textul „înainte de audieri”, pentru a asigura nelimitat în timp dreptul întreprinderilor de a recunoaște săvârșirea faptei anticoncurențiale.</p> <p>Pct. 64 ce vizează completarea articolului 81 cu alineatul (3) propunem expunerea conținutului acestui alineat nou în următoarea redacție, pentru a asigura transpunerea fidelă a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1/2003:</p> <p>„(3) Dacă are un interes legitim de a acționa în acest mod, Plenul Consiliului Concurenței poate constata că o încălcare s-a comis în trecut.”</p> <p>Propunem a fi exclus pct. 75 din proiect ce vizează mecanismul informatorilor de concurență.</p> <p>Cu referire la clauza de armonizare prevăzută la alin. 2, al art. I din proiectul de Lege supus avizării, se menționează că aceasta nu corespunde cerințelor prevăzute în pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018. Astfel, clauza de armonizare urmează fi ajustată prin respectarea modului de indicare a seriei, numărului și datei publicării actului legislativ în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>
<p>4.</p> <p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</p> <p>Avizul nr. DI/3/041.1-3584 din 27.03.2023</p>		<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p>

		<p>La art. I, alin. 4 din proiectul de Lege, cu referire la modificarea art. 7 din Legea supusă modificării, este necesar de a preciza clauza de trimitere, indicând în care articol se conține alin. (1) din sintagma “efecte incompatibile cu condițiile prevăzute la alin. (1)”.</p> <p>În ceea ce privește art. I, alin. 16 din proiectul de Lege, se atrage atenția asupra faptului că în cadrul completării art. 32¹, alin. (1), lit. f), textul “ai serviciilor de comunicații electronice” se repetă. Totodată, este necesar de a evita și repetitivitatea sintagmei “secretul de staf” de la art. 32², lit. d) în redacția modificată.</p> <p>De asemenea, în conformitate cu dispozițiile anexei nr. 1 la Legea nr.100/2017, în cazul în care actul normativ are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, în compartimentul 3 al Notei informative urmează a fi inclusă mențiunea dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, precum și cu privire la elaborarea tabelului de concordanță.</p> <p>Potrivit notei informative, proiectul transpune parțial Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea mijloacelor autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne. Totodată, scopul proiectului prezintă ajustarea cadrului legal în domeniul concurenței și a mecanismelor de desfășurare a procedurilor de examinare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației concurențiale, astfel încât să fie asigurată eficiența instituției și randamentul maxim în domeniile specifice de activitate ale Consiliului Concurenței, inclusiv în contextul noilor atribuții delegate în domeniul publicității comerciale, cele de reglementare a traficului feroviar, precum și a practicilor comerciale neloiale.</p>	Se acceptă.
<p>5. Ministerul Justiției Avizul nr. 04/2-2733 din 31.03.2023</p>	<p>1. La pct. 1, atenționăm că pe parcursul <i>Legii nr. 183/2012</i> se operează cu noțiuni cum ar fi „asociațiile profesionale”, „membrii asociației” și „decizia asociației”. În acest context nu este clar raționamentul privind substituirea pe tot parcursul <i>Legii nr. 183/2012</i> a cuvântului „asociație” cu cuvântul „asociere”.</p> <p>2. Cu referire la clauza de armonizare remarcăm că, potrivit pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018 pentru actul Uniunii Europene care a fost supus modificărilor, în clauza de armonizare se indică cele mai recente amendamente care constituie obiect al transpunerii în legislația națională.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>S-a luat act.</p> <p>Se acceptă. Pe tot parcursul textului utilizarea cuvântului asociații a fost revizuit.</p> <p>Se acceptă.</p>	

<p>3. Cu referire la pct. 3, ce vizează completarea art. 3 cu un nou alin. (7), menționăm că în proiectele actelor normative nu se va face referință la aplicarea directă a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene, or, deși aceste instrumente au o importanță majoră la nivelul Uniunii Europene, pentru Republica Moldova acestea nu sunt direct aplicabile. După caz, noțiunile relevante pentru legislația concurențială din cadrul jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și a altor instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene urmează să fi transpuse în legislația concurențială. Astfel, propunem excluderea alin. (7) de la art. 3 din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea a ajustată redacțional, după cum urmează: „(7) Consiliul Concurenței aplică noțiunile din prezenta lege cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene și alte instrumente de interpretare ale instituțiilor Uniunii Europene.” La redactarea alineatului s-a ținut cont de prevederile existente în legislația națională, precum: art. 340 alin. (1) din Acordul de Asociere din care rezultă angajamentul RM de a evalua ajutoarele de stat pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materia de concurență aplicabile UE, în special a articolului 107 din TFUE, și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile UE, inclusiv jurisprudența relevantă a CJUE.. și art. 36 alin. (2) din Codul administrativ nr. 116/2018, potrivit căruia „instanțele de judecată competente aplică supremația dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței</p>
--	---

	<p>Adițional, cu referire la alin. (8) care prevede că, „În cazul în care prezenta lege nu stabilește un anumit termen, procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se desfășoară de către Consiliul Concurenței într-un interval rezonabil de timp.”</p> <p>remarcăm că, potrivit art. 60 alin. (1) din <i>Codul administrativ</i>, termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Totodată, potrivit art. 60 alin. (4) din <i>Codul administrativ</i>, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile, iar potrivit art. 60 alin. (5) din <i>Codul administrativ</i> în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.</p> <p>Respectiv, considerăm că textul „într-un interval de timp rezonabil” pentru procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale este contrar principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, având în vedere că o asemenea formulare a termenului privind examinarea cazurilor de încălcare a concurenței nu va fi suficient de previzibilă și clară pentru subiecții vizajați de investigația efectuată de Consiliul Concurenței.</p> <p>Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate. Adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare se impune și prin art. 23 alin. (2) din <i>Constituție</i>, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale (<i>Hotărârea Curții Constituționale nr. 5/2018</i>, § 46-47). Drept urmare, din practica uniformă a Curții Constituționale derivă clar faptul că la elaborarea unui act normativ, legisorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor constituționale de calitate, <i>i.e.</i> accesibilitatea și previzibilitatea (<i>Hotărârea Curții Constituționale nr. 23/2021</i>, §52).</p> <p>Ținem să menționăm că, stabilirea de către legiuitor a unei proceduri administrative are ca scop asigurarea unei căi mai rapide de restabilire a legalității. Astfel, procedura administrativă a fost concepută ca o cale ce poate oferi persoanei posibilitatea de a obține mai rapid rezolvarea diferendului, prin recunoașterea dreptului sau interesului legitim vătămat, fără mijlocirea instanței.</p> <p>Totodată, soluționarea unei cauze într-un termen rezonabil reprezintă o garanție instituită prin art. 6 din <i>Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale</i>, care privește, în cauzele de natură civilă, nu numai desfășurarea</p>	<p>Curții Europene pentru Drepturile Omului.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiecția a fost discutată în cadrul ședinței cu autoritățile publice din 03.04.2023, unde a fost dezbătută și agreată noțiunea de ”termen rezonabil”, fiind transpus art. 3 alin. (3) din Directiva nr. 1/2019 „Statele membre se asigură că procedurile de aplicare a legii ale autorităților naționale de concurență se desfășoară într-un interval de timp rezonabil.</p> <p>Statele membre se asigură că, înainte de a lua o decizie în temeiul articolului 10 din prezenta directivă, autoritățile naționale de concurență adoptă o comunicare privind obiecțiunile”.</p>
--	---	---

	<p>procedurii în fața instanței de judecată, dar și procedura preliminară administrativă, atunci când este obligatorie parcurgerea prealabilă a acestei proceduri. Caracterul rezonabil al duratei unei proceduri se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei, în special, în funcție de complexitatea speței, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente.</p> <p>Adițional, Curtea Constituțională în hotărârea nr. 31/2013 a menționat că, criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Totodată, Curtea a menționat că termenele procedurale au scopul de a asigura o bună administrare a justiției, iar administrarea justiției reprezintă incontestabil un scop legitim într-o societate democratică. Totodată, legiuitorul este ținut însă să se orienteze după principiul „<i>est modus in rebus</i>”. Altfel spus, legiuitorul trebuie să fie preocupat ca exigențele astfel instituite să fie îndeajuns de rezonabile, încât să nu antreneze, în considerarea prevenirii unor eventuale abuzuri, o restrângere excesivă a exercițiului dreptului, de natură să pună sub semnul întrebării însăși existența acestuia.</p> <p>Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, propunem revizuirea conceptuală a proiectului, astfel încât procedurile de examinare a cazurilor de încălcare legislației concurențiale să fie desfășurate de către Consiliul Concurenței într-un interval de timp exact și stabilit în funcție de circumstanțele cauzei, în funcție de complexitatea speței, comportamentul subiecților vizajați și cel al autorităților competente.</p>	
<p>4. Pe parcursul proiectului, se va lua în considerare că liniutele sunt acceptate la epuizarea celorlalte elemente structurale, deoarece referința ulterioară la acestea poate cauza anumite dificultăți. Menționăm că, subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză. În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou.</p>	<p>4. Pe parcursul proiectului, se va lua în considerare că liniutele sunt acceptate la epuizarea celorlalte elemente structurale, deoarece referința ulterioară la acestea poate cauza anumite dificultăți. Menționăm că, subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză. În caz de necesitate, literele pot avea diviziuni care fie sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, sau exprimate prin cifre romane mici, luate între paranteze, fie sunt precedate de liniuță și încep din rând nou.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>5. Adițional, propunem revizuirea proiectului în ansamblu, având în vedere normele de tehnică legislativă, în special se va ține cont că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.</p>	<p>5. Adițional, propunem revizuirea proiectului în ansamblu, având în vedere normele de tehnică legislativă, în special se va ține cont că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>6. La pct. 4:</p> <p>1. Nu este clară distincția dintre noțiunile de „întreprindere”, „societate” și „companie” care se operează în proiect, având în vedere că doar noțiunea de „întreprindere” este definită de prezenta lege. În acest sens, propunem revizuirea proiectului pentru a stabili distincția acestor noțiuni, după caz, or proiectul în general să opereze doar noțiunea de „întreprindere”, pentru a exclude orice echivoc.</p> <p>2. Totodată, cu referire la noțiunile de „succesor legal” și „succesor economic”, propunem substituirea cuvântului „persoana” cu cuvântul „întreprindere”, având în vedere că proiectul nu stabilește clar care dintre persoane (fizică sau juridică) Consiliul Concurenței îi va aplica amenda potrivit art. 722.</p> <p>Astfel, în acest sens, comunicăm că potrivit art. 171 din <i>Codul civil</i>, „(1) Persoana juridică este subiectul de drept constituit în condițiile legii, având o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu și distinct, afectat realizării unui anumit scop conform cu legea, ordinea publică și bunele moravuri. Persoană juridică poate să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pârât în instanță de judecată.” Totodată, conform art. 184 din <i>Codul civil</i>, „(1) Persoana juridică răspunde pentru obligațiile sale cu tot patrimoniul ce îi aparține.”</p> <p>Adițional, se va lua în considerare și art. 205 din <i>Codul civil</i>, potrivit cărora (1) În cazul contopirii persoanelor juridice, drepturile și obligațiile fiecăreia din ele trec la noua persoană juridică, în conformitate cu actul de transmitere. (2) În cazul absorbției unei persoane juridice de către alta, drepturile și obligațiile persoanei juridice absorbite trec la persoana juridică absorbantă în conformitate cu actul de transmitere. (3) În cazul divizării persoanei juridice, drepturile și obligațiile ei trec la noile persoane juridice în conformitate cu bilanțul de repartitie. (4) În cazul separării, o parte din drepturile și obligațiile persoanei juridice reorganizate trece, la fiecare din persoanele juridice participante la reorganizare (existente sau care iau ființă), în corespundere cu bilanțul de repartitie. (5) În cazul reorganizării persoanei juridice prin transformare, drepturile și obligațiile persoanei juridice reorganizate trec la noua persoană juridică în conformitate cu actul de transmitere.</p> <p>3. La art. 6 alin. (2), având în vedere terminologia existentă al <i>Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, propunem substituirea cuvântului „regulamente” cu sintagma „acte normative”. Obiecția este valabilă și pentru pct. 75, art. 921 alin. (4) din proiect.</p> <p>4. Cu referire la alin. (6), propunem excluderea acestuia, având în vedere că condițiile excepționale acordurilor verticale sunt prevăzute nemijlocit de <i>Hotărârea Consiliului</i>.</p>	<p>1. Se acceptă. Noțiunile au fost uniformizate, utilizându-se cuvântul ”întreprindere”.</p> <p>2. Se acceptă. Noțiunile au fost ajustate.</p> <p>3. Se acceptă.</p> <p>4. Nu se acceptă. Propunerea a fost discutată în cadrul</p>
--	---	--

	<p><i>Concurenței nr. 13/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor verticale anticoncurențiale.</i></p> <p>7. La art. 7 se va preciza numărul articolului din care face parte alin. (1) la care se face referință.</p> <p>8. Cu privire la pct. 8, ce vizează redacția nouă a art. 13 alin. (2), menționăm că propunerea în cauză trebuie să prevadă nemijlocit care este norma <i>Codului administrativ</i> de la care face derogare <i>Legea nr. 183/2012</i> în privința adresării în instanța de judecată a Consiliului Concurenței privind executarea deciziilor sale.</p> <p>Totodată, nota informativă nu prevede explicații de rigoare privind necesitatea derogării de la <i>Codul administrativ</i>, or, potrivit art. 71 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, la interpretarea actului normativ se va ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau emis actul normativ.</p>	<p>ședinței din 03.04.2023 și nu a fost acceptată.</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>8. Cu privire la pct. 8, ce vizează redacția nouă a art. 13 alin. (2), menționăm că propunerea în cauză trebuie să prevadă nemijlocit care este norma <i>Codului administrativ</i> de la care face derogare <i>Legea nr. 183/2012</i> în privința adresării în instanța de judecată a Consiliului Concurenței privind executarea deciziilor sale.</p> <p>Totodată, nota informativă nu prevede explicații de rigoare privind necesitatea derogării de la <i>Codul administrativ</i>, or, potrivit art. 71 alin. (4) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, la interpretarea actului normativ se va ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau emis actul normativ.</p>	<p>e acceptă.</p> <p>Alin. (2) Se expune în următoarea redacție:</p> <p>(2) Prin derogare de la termenul prevăzut la art. 209 alin. (1) din Codul administrativ nr. 116/2018, Consiliul Concurenței se adresează în instanța de judecată, în condițiile alin. (1), în termen de 6 luni de la data expirării termenului stabilit în decizie, perioadă în care autoritățile publice aveau obligația să se conformeze măsurilor necesare restabilirii mediului concurențial.”</p>
	<p>9. La pct. 10, potrivit propunerii de completare a alin. (11) de la art. 22, „În cazul în care Consiliul Concurenței constată că o concentrare economică notificată intră în sfera de aplicare a prezentei legi, acesta publică pe pagina sa web și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova gratuit informația despre efectuarea notificării”.</p> <p>Având în vedere că Consiliul Concurenței percepe și administrează taxa de examinare a notificării privind concertarea economică (0,1% din cifra totală de afaceri, însă care nu poate depăși 150 000 lei), considerăm că, indirect, taxa pentru publicarea informației despre efectuarea notificării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este compensată de către întreprinderile ce notifică Consiliului Concurenței concentrarea economică potrivit legii</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>concurenței, în acest context nu este necesară generarea cheltuielilor suplimentare la bugetul de stat.</p> <p>Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 9 din <i>Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale</i>, doar plata pentru publicarea actelor oficiale menționate la art. 1 din această lege nu se încasează.</p> <p>Astfel, având în vedere cele expuse mai sus, considerăm oportună excluderea propunerii de completare a alin. (11) de la art. 22 cu cuvântul „gratuit”.</p> <p>10. La pct. 13 și pct. 14, întru asigurarea transparenței fidele a prevederilor cadrului normativ a Uniunii Europene, precum și pentru înlăturarea omisiunilor tehnice și neconcordanțelor propunem substituirea sintagmei „acorduri anticoncurențiale” cu cuvântul „carteluri”, în caz contrar va fi imposibilă definirea cotelor de piață a întreprinderilor vizate în conformitate cu practica Curții de Justiție a Uniunii Europene.</p> <p>11. La pct. 20, art. 35 alin. (5) se va reține că, expresia „în dependență de” reprezintă o calchiere după modelul rusesc, al cărui echivalent în limba română este „în funcție de”. În acest context, propunem substituirea cuvintelor „în dependență de” cu cuvintele „în funcție de”.</p>	
	<p>12. La pct. 21, potrivit art. 38 alin. (3) „Membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței respectă strict regimul juridic al conflictului de interese prevăzut de legislație”. Astfel, ținând cont de caracterul obligatoriu al actului normativ consacrat în <i>Legea nr. 100/2017</i> la art. 4, considerăm oportună excluderea cuvântului „strict”.</p>	Se acceptă.
	<p>13. La pct. 23, conform art. 39¹ alin. (3), „Prezentarea informației neautentice sau incomplete către Consiliul Concurenței de către întreprinderi, asocieri de întreprinderi, autorități publice sau persoane fizice, care au fost solicitate în scopul efectuării investigațiilor utile sau analizelor unor sectoare economice se sancționează în conformitate cu <i>Codul contravențional nr. 218/2008</i>.</p> <p>Menționăm că, propunerea în cauză nu prevede răspunderea contravențională a subiecților vizați în cazul în care nu vor prezenta informațiile solicitate de Consiliul Concurenței.</p> <p>Totodată, atenționăm că potrivit art. 330¹ doar persoanele fizice și persoanele cu funcție de răspundere pot fi sancționate pentru prezentarea informației neautentice/incomplete sau neprezentarea informației solicitate de Consiliul Concurenței. Respectiv, se atestă că întreprinderile, asocierile de întreprinderi și autoritățile publice nu pot fi sancționate potrivit <i>Codului contravențional</i>. Astfel, reieșind din cele expuse mai sus, propunem revizuirea conceptuală a prevederilor art. 39¹ alin. (3).</p>	Se ia act, propuneri de modificare a Codului contravențional în acest sens vor fi prezentate Ministerului Justiției, având în vedere că prin prezenta lege nu au fost acceptate a fi operate modificările la Codul contravențional.

	<p>14. Cu referire la pct. 28, considerăm oportună excluderea prevederilor de la alin. (6) al art. 45 deoarece sunt excedente, având în vedere că nemijlocit art. 56 din <i>Legea nr. 100/2017</i> prevede faptul că „(1) Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.”.</p> <p>15. La pct. 30,</p> <p>1. Cu referire la art. 47 alin. (2) din proiect, considerăm oportună excluderea acesteia, ținând cont de faptul că, art. 15 alin. (2) din <i>Codul administrativ</i> prevede regula generală potrivit căreia „Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unei terț.”.</p> <p>2. Potrivit alin. (3), cauzele expuse la prezentul alineat se soluționează în procedura accelerată. În acest context, atenționăm că <i>Codul administrativ și Codul de procedură civilă a Republicii Moldova</i> nu prevăd o asemenea procedură, respectiv, nu este clar și previzibil cum se va realiza această procedură „accelerată” și dacă se poate implementa nemijlocit de către Curtea de Apel Chișinău.</p> <p>3. La alin. (4), considerăm oportună excluderea acestuia, ținând cont de faptul că art. 171 alin. (4) din <i>Codul administrativ</i> prevede regula generală potrivit căreia „Actele administrative individuale sunt executorii din momentul survenirii obligativității lor, cu excepția cazului când executarea lor este suspendată prin decizia autorității publice sau prin act judecătoresc de dispoziție. Dacă se depune o cerere de suspendare a executării actului administrativ individual, acesta poate fi executat doar după soluționarea cererii respective.”.</p> <p>4. La alin. (7), considerăm oportună revizuirea conceptuală a cuvintelor „Instanța de judecată nu poate anula decizia Consiliului Concurenței care este legală în fond” în limitele</p>	Nu se acceptă.
		<p>1. Nu se acceptă.</p> <p>Procedurile administrative desfășurate de către Consiliul Concurenței se desfășoară în conformitate cu normele materiale și procedurale prevăzute în <i>Legea Concurenței</i>, cu derogările de rigoare. Respectiv, considerăm oportun ca norma data să prevadă când anume pot fi contestate aceste proceduri administrative în instanța de judecată.</p> <p>2. S-a luat act. Ține de specificul activității Consiliului Concurenței și în acest sens urmează a fi înaintate propuneri către Ministerul Justiției pentru reglementarea procedurii accelerate.</p> <p>3. Nu se acceptă. Ține de specificul activității Consiliului Concurenței.</p>

procedurale ale *Codului administrativ*, având în vedere că art. 206 și art. 224 alin. (1) din *Codul administrativ* nu prevăd asemenea modalitate sau prerogativă oferită instanței de judecată. În acest context, menționăm că conform art. 224 alin. (1) lit. b) „Examinând acțiunea de contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni de obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendecarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

4. Nu se acceptă.
Consiliul Concurenței va prezenta Ministerului Justiției propuneri de modificare a art. 224 din Codul administrativ.
Prin analogie, exemplu relevant în acest context sunt prevederile art. 34 alin. (2) din Legea Republicii Lituania a concurenței nr. 1099 din 23.03.1999. **Article 34. Decision of the Court**
Upon hearing the appeal against the resolution of the Competition Council, the court shall adopt one of the following decisions:
2) to revoke the resolution or its individual sections and refer the case back to the Competition Council for a supplementary investigation;
5. Se acceptă.

5. Adicional, la art. 47 alin. (1) și (3), art. 56 alin. (19), Art. IV, menționăm că nota informativă a proiectului nu prezintă argumente de rigoare privind necesitatea, raționamentul precum și efectul asupra subiecților vizați în cazul examinării contestațiilor actelor administrative ale Consiliului Concurenței direct la Curtea de apel, precum și a strămăturii litigiilor de la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani la Curtea de apel Chișinău, or, potrivit art. 71 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, la interpretarea actului normativ se va ține cont de nota informativă care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau emis actul normativ.

Comunicăm că, căile de atac sunt mijloace juridice procesuale prin intermediul cărora se poate solicita verificarea legalității și temeiniciei actelor judecătorești și, în final, remedierea erorilor comise, odată ce una din căile de atac este exclusă (omisă) ar putea exista riscul ca subiecții vizați să nu își apere poziția în bunele condiții oferite de legislația generală din domeniul contenciosului administrativ, or, subiecții vizați trebuie să aibă posibilitate de a se apăra de eventualele cazuri când judecătorii fie nu își vor exercita rolul activ, fie nu vor stabili

	<p>corect situația de fapt și de drept ori nu vor aprecia corespunzător probele administrate, fie vor aplica sau interpreta în mod eronat legea aplicabilă în cadrul procedurii administrative.</p> <p>Mai mult ca atât, potrivit art. 191 din <i>Codul administrativ</i>, judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ, Curțile de apel soluționează cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurilor împotriva încheierilor emise de judecătorii, respectiv Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor Curții de apel.</p> <p>Astfel, <i>Codul administrativ</i>, fiind cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acestuia, conferă nemijlocit judecătorilor competența de a soluționa în fond toate acțiunile de contencios administrativ fără careva excepții în acest sens.</p> <p>16. Cu referire la pct. 37, ce vizează art. 54¹ alin. (4), propunem substituirea sintagmei „sau internet” cu textul „video, teleconferință sau poștă electronică”, având în vedere că internetul nu reprezintă mijloc de realizare a interviului.</p>	
<p>17. La pct. 45:</p>		<p>Se acceptă.</p> <p>art. 54¹ alin. (4) se va expune în următoarea redacție:</p> <p>(4) Interviul poate fi realizat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon, video, teleconferință sau alte mijloace electronice. Consiliul Concurenței poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele intervievate. O copie a înregistrării trebuie pusă la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare, care în termenul stabilit poate comunica orice corectare ce trebuie făcută în declarație. Corectările vor fi comunicate în scris.</p>

	<p>Cu referire la art. 60 alin. (2) care prevede că, „Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile a căror dezvăluire ar putea afecta concurența în mod negativ” ținem să menționăm că, prevederile proiectului nu oferă claritate ce informație nemijlocit ar putea afecta concurența.</p>	<p>Nu se acceptă. Accesul nemijlocit al întreprinderii concurente la informația – secret comercial al concurentului din dosarul administrativ cu privire la prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produsului sau inovarea ar putea afecta concurența, prin utilizarea acestei informații în afacerea acestuia, în avantajul său. Or, potrivit art. 4 din Legea concurenței, <i>semnificativă a concurenței este impact negativ asupra a cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, cum ar fi: prețul, producția, calitatea produsului, varietatea produsului sau inovarea.</i> Se acceptă.</p>
6.	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale Avizul nr. 16/1061 din 29.03.2023</p>	<p>La art. 60 alin. (5), se vor exclude cuvintele „ce poate fi atacat numai odată cu decizia prin care se finalizează investigația”, având în vedere că potrivit art. 47 alin. (3) din proiect „Ordinile adoptate de Consiliul Concurenței în aplicarea art. 60 alin. (5) pot fi contestate în termen de 15 zile de la comunicare”.</p> <p>Lipsa obiecțiilor și propunerilor</p>
7.	<p>Ministerul Finanțelor Avizul nr. 09/2-03/621/467 din 04.04.2023</p>	<p>1. La pct.12 Articolul 27, alineatul (4) textul „Soldurile contului trezorerial de administrare a taxei de examinare a notificării economice rămân în gestiunea Consiliului Concurenței pentru perioada următoare.” urmează a fi revizuit și adus în concordanță cu prevederile art.70, alin.(2) al Legii nr.181/2014, care stipulează că la data încheierii anului bugetar alocațiile bugetare nevalorificate, precum și soldurile de mijloace bănești din conturile trezoreriale ale</p> <p>Nu se acceptă. Taxa de examinare a notificării economice nu este alocație bugetară, din acest considerent în speță nu se</p>

<p>aplică prevederile art.70, alin.(2) al Legii nr.181/2014. Totodată, urmează să fie ținut cont de specificul activității Consiliului Concurenței care presupune autorizarea intenției de realizare a unei operațiuni de concentrare economică, temeii pentru care se percepe această taxă, dar care temporar se depozitează pe un cont special până la examinarea și adoptarea Deciziei Plenului Consiliului Concurenței. Procedura dată se poate desfășura într-un termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare, iar în unele circumstanțe, perioada aceasta de timp de examinare a unei notificări coincide cu sfârșitul/începutul unui an și după caz, obligația Consiliului Concurenței de a restitui această taxă întreprinderilor în condițiile legii. Fiind atestate asemenea circumstanțe importante este necesar ca legea să reglementeze clar și previzibil ca aceste solduri ale contului trezorerial să fie trecute în anul următor.</p>	<p>autorităților/instituțiilor bugetare se închid. Așadar, art.27, alin. (4) se va expune în următoarea redacție: ”Taxa de examinare se achită pe contul trezorerial al Consiliului Concurenței și se depozitează până la adoptarea în Plen a deciziei în temeiul art. 25. Totodată, menționăm că la necesitatea restituirii taxei de examinare către plătitor, acesta se va efectua din contul veniturilor acumulate, iar în cazul lipsei acestora din bugetul de stat.</p>	<p>2. La pct.15 Articolul 32 alineatul (1), prima frază urmează a fi redactată în felul următor „ Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de</p>
<p>Se acceptă.</p>		

	alte autorități, responsabilă față de Parlament, asigurând aplicarea și respectarea legislației ce vizează: ”.	Se acceptă
	3. La pct.18 Articolul 33 ¹ indemnizația unică va fi stabilită în mărime de 10 salarii medii pe economie. Totodată, urmează a fi specificat că, persoana demisă/eliberată din funcție poate fi angajată în sectorul public. Respectiv, indemnizația se va achita pe perioada de până la data angajării acesteia.	
	4. Articolul 36 „Finanțarea Consiliului Concurenței”: 1. alin.(2) se va expune în următoarea redacție: „(2) Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.”, cu excluderea concomitentă a textului respectiv din alin. (3); 2. c) alin.(4) de exclus, deoarece contravine alin.(2) în redacție propusă. Bazându-se pe principiul performanței, resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări; 3. d) alin.(6) de exclus, întru respectarea prevederilor Legii nr.181/2014, conform cărora autoritățile/instituțiile bugetare pot înainta propuneri de modificare a bugetelor în modul și în termenul stabilit de administratorii bugetelor de la care acestea se finanțează, iar procedurile de elaborare, prezentare și adoptare a legilor privind modificarea bugetului de stat sunt similare celor pentru legea bugetară anuală (art.61 alin.(2)-(3)).	1. Se acceptă pațial. Propunerea de la alin. (2) se acceptă, iar pentru asigurarea transparenței prevederilor Directivei 1/2019, este necesară menținerea alin. (3) în forma propusă. 2. Nu se acceptă. 3. Se acceptă. Alineatul (7) a fost exclus.
	5. La pct.75, referitor la instituirea mecanismului informatorilor de concurență care inclusiv prevede stabilirea unor recompense din bugetul de stat, considerăm fundamental greșită o astfel de abordare, de stabilire a unei recompense, condiționată de oferirea unor favoruri financiare, pentru raportarea unor posibile încălcări a legii respective. Suplimentar menționăm, că mecanismul descris implică o încălcare gravă a principiului universalității bugetului, conform căruia nu trebuie prestabilite legături dintre anumite tipuri de resurse (amenzi), cu anumite cheltuieli publice (recompense), astfel de ipostază descalifică tot procesul de formulare a bugetului, care trebuie să aibă la bază un exercițiu veritabil de selectare a priorităților de cheltuieli. În acest sens, se propune excluderea propunerii de completare a Capitolului VIII al Legii cu Secțiunea a 4-a.	Se acceptă.
	<i>Referitor la Nota informativă</i>	

	<p>1. Potrivit prevederilor proiectului, implementarea acestora implică costuri din bugetul de stat atât pe termen scurt cât și pe termen mediu (plata indemnizației unice, instituirea mecanismului de recompense din bugetul de stat), astfel, compartimentul “Fundamentarea economico-financiară”, urmează a fi completat prin prisma respectării cerințelor art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, cu indicarea cheltuielilor bugetare și nebugetare. Respectiv, afirmația precum că, „implementarea prevederilor nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat” nu poate fi susținută. Mai mult ca atât, nici Analiza impactului nu prezintă informații exhaustive și calcule argumentate referitor la costurile de implementare a noilor prevederi.</p> <p>2. Totodată, menționăm că proiectul prevede completarea Anexei la Legea nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, cu titlul funcției publice „Șef al Aparatului executiv al Consiliului Concurenței”, respectiv autorul proiectului urmează să revină cu propunerea de amendare și a Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în contextul cauzelor mai sus menționate. Actualmente, în Legea nr.270/2018 funcția de „Șef al Aparatului executiv al Consiliului Concurenței”, nu se regăsește, acesta fiind salarizat la nivelul funcției de „Șef al aparatului Curții de Conturi” cu clasa de salarizare 126. Ulterior, propunerile date vor fi examinate în cadrul procesului de îmbunătățire a conținutului Legii nr.270/2018, cu luarea deciziilor de amendare a cadrului normativ în complex.</p>	<p>1. S-a luat act. În cadrul ședinței din 03.04.2023 s-a discutat obiecția respectivă și s-a agreeat, de comun acord, că la etapa inițială de implementare a noilor prevederi nu sunt identificate costuri suplimentare de implementare.</p> <p>2. S-a luat act. Art. II a fost exclus. Propunerile respective vor fi înaintate în procesul de modificare a Legilor nr. 155/2011 și nr.270/2018.</p>
<p>8. Biroul Național de Statistică Avizul nr. 14-10/52 din 28.03.2023</p>	<p>La Art. I din proiectul legii, pct.36 prin care se propune modificarea art. 54 din Legea concurenței nr. 183/2012, sintagma: „<i>protecția informațiilor statistice, datelor cu caracter personal și altor informații confidențiale</i>” propunem a fi exclusă.</p> <p>Prevederile în cauză nu asigură securitatea raporturilor juridice și necesită excluderea având în vedere imperativul legal la nivel național cât și aquis-ul european la care Republica Moldova și-a asumat obligația de a se alinia în calitate de țară-candidat la UE.</p> <p>Respectiv, datele aferente persoanelor fizice și juridice care au fost colectate de Biroul Național de Statistică în cadrul producerii statisticilor oficiale, în sensul art. 3 din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, se califică ca fiind date individuale, constituind conform art. 18 alin. (1) din Legea nr.93/2017 și date confidențiale (cu excepția celor stabilite la alin. (3) din același articol).</p> <p>În același context, conform art. 16 alin. (4), art. 18 alin. (2) și art. 20 din Legea nr. 93/2017, legiuitorul a instituit interdicția de a transmite/dezvălui către oricare persoană fizică sau juridică a datelor individuale dar și inadmisibilitatea utilizării datelor individuale colectate în alte scopuri decât producerea statisticii oficiale – cerințe care au fost preluate din Regulamentul 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009</p>	<p>Se acceptă parțial. Au fost operate modificări referitoare la protecția datelor statistice.</p>

		<p>privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene.</p> <p>În contextul celor expuse supra, cu referire la normele de referință a cadrului național și european, propunerea de a institui norma privind transmiterea datelor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal către Consiliul Concurenței – este incompatibilă cu principiile fundamentale ale statisticii, motiv pentru care solicităm excluderea modificărilor în cauză.</p>	
<p>9.</p> <p>AmCham și FIA Avizul comun nr. 36 din 31.03.2023</p>		<p>Articolul 3 se completează cu alineatele (6), (7), și (8) cu următorul cuprins: [...]</p> <p>(8) În cazul în care prezenta lege nu stabilește un anumit termen, procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se desfășoară de către Consiliul Concurenței într-un interval de timp rezonabil.”</p> <p>Codul Administrativ prevede termene concrete pentru desfășurarea procedurii administrative. Conform art. 60 Cod administrativ, termenul general de desfășurare a unei proceduri administrative este de 30 de zile care, în mod excepțional, în cazuri de complexitate deosebită, poate fi prelungit, dar în orice caz nu va depăși 90 zile.</p> <p>Deși înțelegem că investigațiile concurențiale sunt complexe, totuși întreprinderile nu se pot afla sub investigații continue care durează 2-3 ani, aflându-se în incertitudine. Aceasta afectează activitatea întreprinderii. Considerăm necesar instituirea unor termene de referință maxime în cadrul cărora investigația să fie finalizată, precum 3 ani.</p> <p>Se propune expunerea alineatului în următoarea redacție:</p> <p>„(8) În cazul în care prezenta lege nu stabilește un anumit termen, procedurile de examinare a cazurilor de încălcare a legislației concurențiale se desfășoară de către Consiliul Concurenței într-un interval de timp rezonabil, dar care în orice caz nu va depăși 3 ani de la adoptarea Dispoziției de inițiere a investigației.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Obiecția a fost discutată în cadrul ședinței cu autoritățile publice din 03.04.2023, unde a fost dezbătută și agreată noțiunea de ”termen rezonabil”, fiind transpus art. 3 alin. (3) din Directiva nr. 1/2019 „Statele membre se asigură că procedurile de aplicare a legii ale autorităților naționale de concurență se desfășoară într-un interval de timp rezonabil. Statele membre se asigură că, înainte de a lua o decizie în temeiul articolului 10 din prezenta directivă, autoritățile naționale de concurență adoptă o comunicare privind obiecțiunile”.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul de lege transpune legislația europeană. Noțiunea ”cifră mondială totală de</p>
		<p>Articolele 4, 5, 6, 7, 8 și 9 vor avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 4. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate specifice domeniului concurenței semnifică următoarele: [...]</p>	

<p>cifra mondială totală de afaceri – valoare totală a vânzărilor de produse realizată de o întreprindere în cursul perioadei de gestiune, inclusiv la nivel mondial. Cifra mondială totală de afaceri este asimilată:</p> <p>a) cu suma veniturilor aferente dobânzilor și suma veniturilor neafereente dobânzilor, venituri din comisioane și profitul net din operațiuni financiare – pentru bănci, instituțiile care acordă împrumuturi;</p> <p>b) cu valoarea totală a primelor brute subscrise, inclusiv de reasigurare – pentru societățile de asigurări;</p> <p>c) cu venituri obținute din Republica Moldova – în cazurile în care, din motive obiective, nu este posibilă determinarea cifrei mondiale totale de afaceri</p> <p>Schimbarea bazei de calcul pentru sancțiunile aplicabile încălcărilor Legii concurenței de la cifra totală de afaceri la cifra mondială totală de afaceri va crea riscul majorării îndatorării întreprinderilor, în special celor care controlează sau sunt controlate de alte persoane.</p> <p>Astfel, există riscul ca în cazul încălcărilor comise de întreprinderea din partea unui grup, drept bază de calcul a sancțiunii să fie luată cifra mondială totală de afaceri a întregului grup, chiar dacă la încălcare nu au participat toate întreprinderile din grup.</p> <p>Acest lucru va duce la majorarea sumei care va fi încasată de la întreprinderea care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova. Altfel spus, chiar dacă la bază va sta cifra de afaceri mondială a întregului grup, urmărirea sancțiunii se va face prioritar din activele întreprinderii de pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>O asemenea situație va bloca activitatea întreprinderilor, va periclita capacitatea acestora de plată a datoriilor lor curente (inclusiv pentru salariați, furnizori, finanțatori, consumatori). Cât privește investitorii străini, aceștia vor fi descurajați de a investi în continuare în economia Moldovei sau de a intra pe piețele locale.</p> <p>Solicităm excluderea prevederii.</p>	<p>afaceri” este conformă alin. 43 din preambul și art. 13 din Directiva 1/2019 și va face față provocărilor legate de aplicarea legii în mediul digital.</p> <p>Totodată, obiecția a fost discutată în cadrul ședinței cu mediul de afaceri din 07.04.2023, unde a fost agreată opinia de a fi menținută în proiectul de lege noțiunea de cifră mondială totală de afaceri și să fie acordată o perioadă de tranziție pentru întarea în vigoare și aplicarea acesteia.</p> <p>Excluderea elementului „mondial” din noțiunea cifrei mondiale totale de afaceri ar contravine Directivei nr. 1/2019.</p> <p>Îngrijorările înaintate de mediul de afaceri și propunerea de excludere a conceptului de cifră mondială totală de afaceri, implică mai multe riscuri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. va împiedica transpunerea fidelă a alin. 43 din preambul și art. 13 din Directiva 1/2019; 2. va împiedica uniformizarea termenilor în materia de
---	---

concurență și va crea incertitudine juridică privind interpretarea acestora.

3. nu va face față provocărilor piețelor digitalizate.

Nu se acceptă excluderea literei c). Prevederile literei c) vine să aducă soluții juridice la calcularea cifrei de afaceri a întreprinderilor nerezidente (de exemplu: deținătoare a platformelor electronice, care obțin venituri în Republica Moldova prin încasarea comisionanelor de la utilizarea acestor platforme, însă din motive obiective nu este posibilă determinarea cifrei mondiale totale de afaceri).

Unul din circumstanțe din care motive nu este posibilă determinarea cifrei mondiale totale de afaceri:

- lipsa reprezentanței, succursalei înregistrate pe teritoriul RM de la care să poți solicita informații și să atragi la răspundere pentru nefurnizare sau prezentare incomplete a informațiilor;
- la cazul supra menționat, se mai adaugă lipsa instrumentelor de executare silită pentru Serviciul Fiscal

	<p>de Stat a sancțiunilor pentru ne furnizarea informațiilor privind cifra de afaceri de către întreprinderea nerezidentă.</p> <p>Se acceptă excluderea noțiunii de <i>successor legal</i>, având în vedere raționamentele mediului de afaceri, însă pe tot parcursul textului proiectului de lege se consideră oportun de a utiliza termenul „successor legal” stabilit expres de Directiva nr. 1/2019 în scopul păstrării similitudinii termenelor juridice în legislația națională și UE și aplicării acestuia în conformitate cu jurisprudența CJUE.</p> <p>Nu se acceptă propunerile de completare a noțiunii de successor economic.</p> <p>Propunerea este judicioasă, din motivul că nu acoperă toate formele de succesiune economică stabilite de jurisprudența CJUE în baza principiului continuității economice stabilite de instanțele UE.</p> <p>Consecvent, considerăm oportun de a exclude noțiunea dată din art. 4. În practică,</p>
	<p>Articolele 4, 5, 6, 7, 8 și 9 vor avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 4. Noțiuni principale</p> <p>În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate specifice domeniului concurenței semnifică următoarele: [...]</p> <p><i>successor legal</i> – persoana care preia drepturile și obligațiile unei alte întreprinderi, în urma achiziției acțiunilor sau părților sociale ale acesteia sau alte forme de preluare/continuare a activității;</p> <p><i>successor economic</i> – persoana care va fi trasă la răspundere pentru o încălcare comisă în trecut de o altă persoană, deoarece a continuat activitatea economică a făptuitorului sau a preluat activele și există o continuitate economică între aceste două persoane. În Directivă definițiile successor legal și successor economic nu se regăsesc.</p> <p>Legislația Republicii Moldova de asemenea nu conține definiții de succesiune legală sau economică pentru formele de preluare a controlului prevăzute de art. 20 alin. (2) din Legea concurenței.</p> <p>Conform art. 20 alin. (2) din legea concurenței, modificarea de durată a controlului rezultă în urma:</p> <p>a) fuzionării a două sau mai multor întreprinderi independente anterior ori mai multor părți ale unor întreprinderi independente anterior; sau</p> <p>b) preluării de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (părți sociale) sau active, fie prin contract ori prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome.</p> <p>Art. 205 din Codul civil prevede succesiunea de drept în cazul reorganizării persoanelor juridice, și determină cine este succesorul în caz de reorganizare prin absorbție, divizare, separare și transformare a persoanelor juridice. Aceste forme de reorganizare însă sunt mult mai înguste decât formele de preluare a controlului indicate în art. 20 din Legea concurenței.</p>

<p>Definițiile date de proiect pentru „succesorul legal” și „succesorul economic” creează incertitudini cu privire la subiectul de drept succedat - în special la modificarea de durată a controlului în cazul prevăzut de art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței – acesta este persoana care transmite controlul sau întreprinderea țintă asupra căreia controlul este preluat. De asemenea, nu este clar cum succesiunea legală sau economică se va aplica în cazul preluării controlului prin achiziționarea de active. Este adevărat că atât Directiva 2019/1, cât și jurisprudența ECJ, recunoaște dreptul autorităților de concurență de a atrage la răspundere pentru încălcările normelor concurențiale a altor subiecți decât făptuitorul în cazul continuării activității economice. Această răspundere apare doar în cazuri excepționale, fapt care nu este specificat în proiect.</p> <p>Se propune de reformulat definiția de succesori legal și succesori economic, precum și norma care prevede răspunderea acestora (art. 722), astfel încât răspunderea pentru continuarea activității să survină doar în cazuri excepționale.</p> <p>Conform practicii judiciare a CJUE, răspunderea succesorilor apare în cazuri excepționale în următoarele circumstanțe:</p> <p>(a) când întreprinderea care a comis fapta nu mai există la data adoptării deciziei de sancționare (Cazul T-6/89 Enichem Anic v Comisia, para. 237)</p> <p>(b) când întreprinderea care a comis fapta există la data adoptării deciziei de sancționare însă</p> <p>(i) activitatea economică anticoncurențială a fost transferată unei noi întreprinderi care aparține aceluiași grup (Cazul C-511/11 Versalis SpA v Comisia, para. 52), sau (ii) activitatea economică anticoncurențială a fost transferată unui operator nou în baza altor condiții decât condiții normale de piață cu intenția de a eluda răspunderea conform normelor concurențiale (Cazul T-9/99 HFB v Comisia, para. 107).</p> <p>Aceste circumstanțe urmează a fi dezvoltate și incluse în Legea concurenței.</p> <p>Totodată, considerăm necesară stabilirea unui termen tranzitoriu îndelungat pentru intrarea în vigoare a acestor prevederi.</p>	<p>Consiliul Concurenței va atribui răspunderea pentru încălcarea a legislației concurențiale întreprinderii (succesor economic) în conformitate cu alin.(5) Art.13 al Directivei nr.1/2019 și cu luarea în considerare a cazurilor constatate de jurisprudența CJUE.</p>
<p>Articolele 4, 5, 6, 7, 8 și 9 vor avea următorul cuprins: Articolul 4. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate specifice domeniului concurenței semnifică următoarele: [...] unitate economică unică – situația în care o societate-mamă și filialele acesteia, deși are o personalitate juridică separată, cea filială nu decide independent asupra propriei conduite pe piață, dar îndeplinește, sub toate aspectele materiale, instrucțiunile date de compania-mamă și,</p>	<p>Nu se acceptă excluderea. Se consideră importantă preluarea prevederilor Directivei și vor fi interpretate cu luarea în considerare a jurisprudenței CJUE și instrumentelor de interpretare ale UE relevante.</p>

	<p>prin urmare, formează o singură întreprindere, astfel încât comportamentul anticoncurențial al filialei poate fi imputat și societății-mamă.</p> <p>Conceptul de unitate economică unică este cunoscut atât Directivei 2019/1, cât și practicii juridice a CJUE.</p> <p>Totuși introducerea acestui concept în Legea concurenței din Republica Moldova o considerăm prematură ținând cont de mediul concurențial și capacitatea instituțională insuficientă a Consiliului Concurenței pentru asigurarea aplicării și interpretării corecte a normelor concurențiale.</p> <p>Solicităm excluderea prevederii sau stabilirea unui termen tranzitoriu pentru intrarea în vigoare a prevederilor.</p> <p>Propunerea complementară din 10.04.2023 de a modifica noțiunea, cu următorul conținut: <i>unitate economică unică</i> – o societate-mamă și filiala acesteia în situația în care cea filială, deși are o personalitate juridică separată, nu decide independent asupra propriei conduite pe piață, dar îndeplinește, sub toate aspectele materiale, instrucțiunile date de compania-mamă și, prin urmare, formează o singură întreprindere, astfel încât comportamentul anticoncurențial al filialei poate fi imputat și societății-mamă.</p>	<p>La data de 10.04.2023, a parvenit propunerea de modificare redacțională a noțiunii date.</p> <p>În acest context, propunerea de a schimba poziționarea unor cuvinte nu aduce plus valoare. Se consideră importantă preluarea conceptului de unitate economică unică utilizată de Directiva nr. 1/2019. Potrivit art. 3 alin. (7) din proiect, Consiliul Concurenței în procedurile sale va aplica noțiunile din Legea concurenței cu luarea în considerare a jurisprudenței CJUE și alte instrumente de interpretare ale instituțiilor UE. Oportun de păstrat redacția noțiunii propusă de autorul proiectului și</p>
--	--	--

	<p>Articolul 9. Acordurile de importanță minoră interzise [...]</p> <p>(2) în ceea ce privește acordurile dintre neconcurenți, astfel cum sunt definite la art. 8 alin. (1), restricțiile care, în mod direct sau indirect, izolat ori în combinație cu alți factori aflați sub controlul părților au ca obiect:</p> <p>a) restrângerea capacității cumpărătorului de a-și stabili prețul de vânzare, fără a aduce atingere posibilității furnizorului de a impune un preț de vânzare maxim sau de a recomanda un preț de vânzare, cu condiția ca acestea din urmă să nu fie echivalente cu un preț de vânzare fix ori minim stabilit în urma presiunilor exercitate de una dintre părți sau a măsurilor de stimulare practicate de aceasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - restrângeri teritoriale sau privind clienții cărora cumpărătorul le poate vinde bunurile ori serviciile care fac obiectul contractului, cu excepția cazului în care este vorba de una dintre următoarele restricții care nu sunt grave; - restrângerea vânzărilor active către teritoriul exclusiv sau către o clientelă exclusivă rezervate furnizorului ori cedate de furnizor unui alt cumpărător, atunci când o asemenea restricție nu limitează vânzările efectuate de clienții cumpărătorului; - restrângerea vânzărilor către utilizatorii finali realizate de un cumpărător care acționează pe piață în calitate de comerciant cu ridicata; - restrângerea vânzărilor către distribuitori neautorizați realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă. <p>b) împărțirea piețelor sau a clienților;</p> <p>c) restrângerea vânzărilor active sau a vânzărilor pasive către utilizatori finali realizate de membrii unui sistem de distribuție selectivă care acționează pe piață în calitate de vânzători cu amănuntul, fără a aduce atingere posibilității de a interzice unui membru al sistemului să își desfășoare activitățile dintr-un sediu secundar neautorizat;</p> <p>d) restrângerea livrărilor încrucișate între distribuitori în cadrul unui sistem de distribuție selectivă, inclusiv între distribuitori care acționează la diferite niveluri ale comerțului;</p> <p>e) restricția convenită între un furnizor de componente și un cumpărător care încorporează aceste componente, care limitează posibilitatea furnizorului de a vinde aceste componente ca</p>	<p>utilizarea noțiunilor corelate cu cadrul national și specific dreptului concurenței – întreprindere și nu societate, termene mult mai restrînse.</p>
		<p>Se acceptă. Conținutul art. 9 a fost expus într-o nouă redacție.</p>

	<p>piese separate utilizatorilor finali, unor reparatori sau altor prestatori de servicii care nu au fost desemnați de cumpărător pentru repararea ori întreținerea bunurilor sale.</p> <p>Fraza „restrângeri teritoriale sau privind clienții cărora cumpărătorul le poate vinde bunurile ori serviciile care fac obiectul contractului, cu excepția cazului în care este vorba de una dintre următoarele restricții care nu sunt grave;” trebuie să devină litera b) și să încheie cu două puncte, deoarece următoarele linii sunt exemple de restricții respective care nu sunt grave.</p> <p>A se vedea pct. 11 alin. (2) din comunicarea Comisiei – Comunicare privind acordurile de importanță minoră care nu restrâng în mod semnificativ concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Comunicarea de minimis1).</p> <p>Prima liniuță după litera a) trebuie să devină litera b), care să se încheie cu două puncte.</p>	
	<p>Articolul 10:</p> <p>la alineatul (4) cifrele „50” se substituie cu cifrele „40”.</p> <p>Nu susținem modificarea art. 10 alin. (4) prin care se propune coborârea de la 50% la 40% a pragului la care are loc inversarea sarcinii probei existenței poziției dominante.</p> <p>Conform instrucțiunilor Comisiei Europene 2, o poziție dominantă se stabilește prin referință la mai multe criterii. O cotă de piață înaltă de una singură nu este suficientă pentru a stabili posesia de poziție dominantă.</p> <p>În practica decizională a Comisiei, îngrijorările legate de dominanța unică în mod normal apar în cazul întreprinderilor cu cote de piață de peste 40%, deși Comisia poate în unele cazuri avea îngrijorări cu privire la dominație chiar și în cazul unor cote de piață inferioare.</p> <p>Conform jurisprudenței consacrate a Curții de Justiție a UE, cote de piață foarte înalte — mai mari de 50% — sunt în sine, cu excepția unor circumstanțe excepționale,</p> <p>Astfel, în cazul AZCO Chemie BV împotriva Comisiei Europene din 3 iulie 19913, Curtea de Justiție a UE a constatat că, cu excepția unor situații excepționale, cotele de piață foarte mari constituie prin sine însăși dovada existenței unei poziții dominante. Acesta este cazul în care există o cotă de piață de 50% (pct. 60 din Hotărârea AZCO).</p> <p>Prin urmare, în conformitate cu practica și jurisprudența comunitară, întreprinderile care au o cotă de piață care atinge pragul actual de 50% se prezumă a fi dominante, până la proba contrară. În acest caz, sarcina probei privind lipsa poziției dominante revine întreprinderii prezumate a fi dominante. În cazul în care cota de piață este sub 50%, sarcina probei că întreprinderea deține poziție dominantă revine autorității de concurență, prin referință nu doar la mărimea cotei de piață, dar și alte criterii relevante (fluctuația cotei, puterea de contracarare a cumpărătorilor, deținerea de către concurenți a capacității necesare pentru a face față creșterii</p>	Se acceptă.

	<p>cererii în cazul majorării prețului de către întreprinderea prezumată a fi dominantă, controlul infrastructurii greu de duplicat, superioritatea tehnologică, etc.).</p> <p>Directiva 2019/1 nu stabilește careva condiții cu privire la mărimea cotei de piață care generează prezumția legală a poziției dominante. Conceptul de prezumție legală reprezintă o creație a practicii judiciare europene de aplicare a normelor concurențiale.</p> <p>Punerea în sarcina întreprinderilor a obligației de a proba lipsa poziției dominante în cazul deținerii unor cote de piață de 40% și mai mult este inechitabilă și va spori incertitudinea pentru întreprinderile mari, în special pe piețe unde accesul la informația statistică și economică din piață este limitat sau informația publicată nu poate fi considerată veridică, deoarece se bazează pe raportările neverificate ale întreprinderilor din piață și/sau metodologii de calcul necorespunzătoare sau neuniforme.</p> <p><i>Solicităm excluderea prevederii.</i></p>	
	<p>Articolul 11:</p> <p>alineatele (1), (2) și (5) vor va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Este interzisă folosirea în mod abuziv de către una sau mai multe întreprinderi a unei poziții dominante deținute pe piața relevantă. Aceste practici abuzive pot consta, în special, în:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) impunerea, direct sau indirect, a prețurilor de vânzare sau de cumpărare sau a altor condiții de tranzacționare inechitabile; b) limitarea producției, comercializării sau dezvoltării tehnice în dezavantajul consumatorilor; c) aplicarea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial; d) condiționarea încheierii contractelor de acceptarea de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte; e) practicarea unui preț excesiv sau unui preț de ruinare în scopul înlăturării concurenților; f) refuzul neîntemeiat de a contracta cu anumiți furnizori sau de a face livrări către anumiți beneficiari; g) ruperea unei relații contractuale stabilite anterior pe piața relevantă pentru singurul motiv că partenerul refuză să se supună unor condiții comerciale nejustificate. <p>În versiunea curentă a art. 11 alin. (1) din Legea concurenței, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali.</p> <p>În lipsa unei definiții legale a abuzului de poziție dominantă, excluderea acestui criteriu de calificare care pune accent pe efectul real sau potențial al comportamentului unilateral</p>	<p>Nu se acceptă. Transpunere fidelă a prevederilor art. 102 din TFUE.</p>

	<p>anticoncurențial, va spori incertitudinea cu privire la limitele libertății contractuale a întreprinderii cu poziție dominantă. De asemenea, înlăturarea acestui criteriu poate duce la pierderea delimitării între comportamentele abuzive, sancționabile conform Codului civil, și cele sancționabile de Legea concurenței. În acest sens, înlăturarea criteriului „efectului” asupra concurenței și consumatorilor va spori riscul aplicării formale a normelor concurențiale, cu calificarea drept abuz de poziție dominantă a actelor care nu afectează real sau potențial concurența.</p> <p>Dorim să subliniem că schimbarea abordării formaliste de analizare a cazurilor de abuz de poziție dominantă, în abordare economică bazată pe efectele reale sau potențiale asupra concurenței pe care le poate avea un asemenea comportament, este în acord cu politica promovată de Comisie, după cum este reflectat și în Orientările privind prioritățile Comisiei în aplicarea art. 82 (102) din Tratat.</p> <p>Conform art. 5 din Orientări, în aplicarea articolului 82 (102) la practicile de excludere ale întreprinderilor dominante, Comisia se va concentra asupra acelor tipuri de practici care sunt cele mai prejudiciabile pentru consumatori. Consumatorii beneficiază de pe urma concurenței prin prețuri mai scăzute, o calitate mai bună și o alegere mai largă în materie de prețuri și servicii noi sau îmbunătățite. Prin urmare, Comisia își va orienta acțiunea pentru a se asigura că piețele funcționează în mod corespunzător și consumatorii beneficiază de pe urma eficienței și productivității care rezultă din concurența efectivă între întreprinderi.</p> <p>Conform art. 6 din Orientări, în activitatea sa de aplicare a normelor de concurență la practicile de excludere, Comisia pune accentul pe protejarea procesului concurențial pe piața internă și pe asigurarea faptului că întreprinderile care dețin o poziție dominantă nu își exclud concurenții prin alte mijloace decât concurența pe baza meritelor produselor sau serviciilor furnizate. În acțiunea sa, Comisia este conștientă că este important să fie protejată concurența efectivă și nu doar concurenții. Aceasta poate însemna și că acei concurenți care au oferte mai puțin interesante din punctul de vedere al prețului, calității și inovării vor ieși de pe piață.</p> <p>Solicităm excluderea prevederii.</p>	<p>1. Propunerea de completare a art. 22 alineatul (1) prin care noțiunea de operațiune economică a fost completată cu textul „și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control”</p> <p>2. S-a propus excluderea alineatului (2)</p> <p>(2) Prin punerea în aplicare a operațiunii de concentrare economică se înțelege, după caz, încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau preluarea pachetului de control.</p>
	<p>1. Se acceptă. Propunerea este conformă prevederilor art. 4 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004. Proiectul de lege definitivat a fost completat.</p>	

	<p>Conform legislației comunitare, încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau preluarea pachetului de control nu reprezintă punerea în aplicare a concentrării economice.</p> <p>Considerentul (34) din Preambulul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 stabilește că pentru asigurarea unui control efectiv, întreprinderile ar trebui să aibă obligația de a notifica în prealabil concentrările cu dimensiune comunitară imediat după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau achiziționarea pachetului de control. Ar trebui să fie posibil ca notificarea să se efectueze și în cazurile în care întreprinderile implicate conving Comisia de intenția lor de a încheia un acord privind o concentrare propusă și demonstrează Comisiei că planul lor pentru concentrarea propusă este suficient de concret, de exemplu, pe baza unui acord de principiu, a unui memorandum de înțelegere sau a unei scrisori de intenție semnate de toate întreprinderile implicate, sau, în cazul unei oferte publice, dacă și-au anunțat în mod public intenția de a face o astfel de ofertă, cu condiția ca acordul sau oferta să ducă la realizarea unei concentrări cu dimensiune comunitară. Punerea în aplicare a concentrărilor ar trebui suspendată până la adoptarea unei decizii finale de către Comisie. Totuși, dacă este cazul, ar trebui să fie posibilă acordarea unei derogări de la această suspendare la cererea întreprinderilor implicate. Atunci când decide dacă să acorde sau nu o derogare, Comisia ar trebui să ia în considerare toți factorii relevanți, cum ar fi natura și gravitatea daunelor suferite de întreprinderile implicate sau de terțele părți și amenințarea ridicată de concentrare asupra concurenței. Pentru asigurarea certitudinii juridice, validitatea operațiunilor ar trebui totuși protejată atât cât este necesar.</p> <p>Totodată, art. 4 alin. (1) din același Regulament stabilește că concentrările care au dimensiune comunitară definite în regulamentul trebuie notificate Comisiei înainte de punerea în aplicare și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control. De fapt, operațiunile de punere în aplicare a concentrării economice sunt exemplificate la pct. 137 din Regulamentul privind concentrările economice, aprobat prin hotărârea Plenumului Consiliului Concurenței nr. 17 din 30.08.2013, în conformitate cu normele comunitare.</p> <p>Se propune de a revizui acest punct în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi sau de a face referință că această noțiune se definește în Regulamentul privind concentrările economice, aprobat de Plenul Consiliului Concurenței.</p>
<p>2. Nu se acceptă. Conținutul alineatului (2) clarifică în textul art. 22 noțiunea de „punere în aplicarea operațiunii de concentrare economică”, deaceea este imperios de a fi păstrat. Totodată, în contextul propunerii de modificare a art. 22 alineatul (1) prin care noțiunea de operațiune economică a fost completată cu textul „și după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control”, art. 22 este necesar de completat cu un alineat nou (2¹).</p> <p>Noul alineat va prevedea condiții cumulative de îndeplinit de partea care a preluat controlul după încheierea acordului, anunțarea ofertei publice sau după preluarea pachetului de control, cu următorul conținut:</p> <p>„(2¹) Prevederile art. 20 alin. (1) nu împiedică încheierea acordului, punerea în aplicare a unei oferte publice sau după preluarea pachetului de control, dacă sunt îndeplinite</p>	

		<p>cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) concentrarea să fie notificată fără întârziere Consiliului Concurenței, potrivit prevederilor alin. (1);</p> <p>b) cel care dobândește controlul să nu exercite drepturile de vot sau să facă acest lucru numai pentru a menține valoarea integrală a investiției sale în temeiul unei derogări acordate de Consiliul Concurenței, potrivit prevederilor art. 20 alin. (6).</p> <p>Propunerile alineatului (2)¹ vin să transpună prevederile art. 7 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004.</p>
	<p>Articolul 27 va avea următorul cuprins:</p> <p>“Articolul 27. Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică [...]</p> <p>(2) Taxa de examinare a notificării privind concentrarea economică se stabilește în mărime de 0,1% din cifra totală de afaceri realizată cumulativ pe teritoriul Republicii Moldova de către întreprinderile implicate în concentrarea economică. Taxa de examinare se calculează pe baza cifrei totale de afaceri realizate în anul anterior notificării operațiunii de concentrare economică și nu poate depăși 150 000 lei.</p> <p>Autorii indică precum că majorarea plafonului se explică prin necesitatea adaptării acestuia la evoluția PIB și a inflației din perioada de după aprobarea redacției actuale a legii. Majorarea ar afecta 87% din notificatorii concentrărilor economice, iar odată cu dublarea pragurilor cifrei de afaceri – 67%, % raportată la numărul celor ce au depus notificări în ultimii 5 ani.</p> <p>Autorii mai informează că dublarea va majora veniturile Consiliului Concurenței aferente examinării concentrărilor economice cu aproximativ 40% - mărime inferioară ritmului de creștere a costurilor salariale și materiale corespunzătoare.</p>	<p>Nu se acceptă. În cadrul dezbaterilor s-a agreat păstrarea propunerilor din proiectul de lege.</p> <p>Majorarea vizează în sine doar plafonul maxim al taxei de stat.</p>

	<p>Considerăm că argumentarea dublării mării maxime a taxei nu este corespunzător justificată și, înănd cont că această examinare este în fond un serviciu public - modul de formare a prețurilor pentru astfel de servicii de eliberare a actelor permise ar trebui să aibă la bază anumite cerințe (a se vedea art. 4 a Legii nr. 160/2011, Legea nr. 234/2021 (art. 24).</p> <p>Solicităm excluderea prevederii.</p> <p>Legea se completează cu articolele 32¹ și 32², care vor avea următorul cuprins: „Articolul 321. Drepturile Consiliului Concurenței și ale angajaților Consiliului Concurenței (1) În exercitarea atribuțiilor, Consiliul Concurenței și angajații Consiliului Concurenței, au următoarele drepturi: [...]”</p> <p>f) să obțină, de la furnizorii rețelei și/sau serviciilor de comunicații electronice, informații despre abonații și consumatorii înregistrați ai serviciilor de comunicații electronice ai serviciilor de comunicații electronice, date de trafic aferente și conținutul informațiilor transmise prin rețele de comunicații electronice.</p> <p>Se propune excluderea din textul literii a referinței la conținutul informațiilor transmise prin rețele de comunicații electronice, precum și stabilirea unor garanții împotriva abuzurilor în cazul accesului la date despre trafic.</p> <p>În primul rând, furnizorii rețelei și/sau serviciilor de comunicații electronice nu au acces la conținutul comunicărilor efectuate prin rețelele lor, decât dacă sunt parte a acestor comunicații.</p> <p>Conform art. 72 din Legea comunicațiilor electronice: (2) Se interzice ascultarea, înregistrarea, stocarea sau alt tip de interceptare sau supraveghere a comunicărilor și a datelor de transfer aferente de către alte persoane decât utilizatorul final (utilizatori care participă la comunicare) fără acordul utilizatorului în cauză, cu excepția cazurilor în care acest lucru este permis în temeiul art. 81.</p> <p>În ceea ce privește accesul la datele de trafic, oferirea unor asemenea date ridică probleme cu privire la respectarea și ocrotirea vieții private și asigurarea secretului convorbirilor telefonice, garantate de CEDO și Constituție.</p> <p>Hotărârea Curții de Justiție a UE din 08.04.2014 în cauzele conexe Digital Rights Ireland Ltd (C-293/12) și Kärntner Landesregierung (C-594/1) (par. 26-27) statuează că datele solicitate permit stabilirea persoanei cu care a comunicat un abonat și prin ce mijloace, precum și stabilirea duratei comunicației și a locului de unde a fost inițiată aceasta. În plus, cu ajutorul datelor în cauză se poate cunoaște frecvența comunicațiilor abonatului cu anumite persoane într-o perioadă determinată. Considerate în ansamblu, datele respective pot permite deducerea unor concluzii foarte precise privind viața privată a persoanelor ale căror date au fost păstrate,</p>	<p>Se acceptă, articolele au fost excluse, întru a evita dublarea normelor ce vizează drepturile și obligațiile Consiliului Concurenței și ale angajaților acestuia, care sunt reglementate ulterior în alte articole ale legii.</p>
--	--	--

	<p>precum obiceiurile din viața cotidiană, locurile de ședere permanente sau temporare, deplasările zilnice sau alte deplasări, activitățile desfășurate, relațiile sociale ale acestor persoane și mediile sociale frecventate de ele.</p> <p>Potrivit acestei Hotărâri (par. 61-62), legea ar trebui să prevadă în mod expres că accesul autorităților naționale competente și utilizarea ulterioară a datelor în cauză trebuie să fie restricționate în mod strict la scopul prevenirii și al detectării infracțiunilor delimitate precis sau al desfășurării urmăririi penale aferente acestora, în conformitate cu cerințele de necesitate și proporționalitate. Accesul autorităților naționale competente la datele păstrate trebuie condiționat de un control prealabil efectuat de o instanță, prin a cărei decizie se urmărește limitarea accesului la date și a utilizării lor la ceea ce este strict necesar în vederea atingerii obiectivului urmărit și care este adoptată în urma unei cereri motivate a acestor autorități formulate în cadrul procedurilor de investigare a încălcării.</p> <p>În mod analogic, se propune ca accesul la datele despre trafic să fie supus unei autorizări prealabile din partea judecătorului în condiții similare cu cele stabilite la art. 57 din Legea concurenței.</p> <p>Se propune excluderea din textul literei a referinței la conținutul informațiilor transmise prin rețele de comunicații electronice, precum și stabilirea unor garanții împotriva abuzurilor în cazul accesului la date despre trafic, cum ar fi autorizarea prealabilă din partea judecătorului în condiții similare cu cele stabilite la art. 57 din Legea concurenței.</p>	
	<p>Articolele 47 și 48 vor avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 47. Modul de contestare a actelor administrative ale Consiliului Concurenței</p> <p>(1) Deciziile și descripțiile Plenului Consiliului Concurenței, precum și ordinele prevăzute la art. 56 alin. (3) și art. 57 pot fi contestate, fără respectarea procedurii prealabile la Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018.</p> <p>Nu considerăm justificată transmiterea competenței examinării cauzelor date către Curtea de Apel Chișinău ca primă instanță, având în vedere că Judecătoria Chișinău este instanța specializată în contencios administrativ care a acumulat experiență de examinare a cauzelor date pe parcursul ultimilor ani. Solicităm revizuirea prevederilor.</p> <p>Articolele 47 și 48 vor avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 47. Modul de contestare a actelor administrative ale Consiliului Concurenței [...] (7) Instanța de judecată nu poate anula decizia Consiliului Concurenței care este legală în fond, în cazul constatării unor încălcări procedurale care nu influențează fondul cauzei și care nu au dus la limitarea dreptului la apărare al părților implicate, însă poate trimite cauza la reinvestigare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Prevederile art. 47 au fost modificate.</p>
		<p>Nu se acceptă.</p> <p>În context, Consiliul Concurenței va prezenta Ministerului Justiției propuneri de modificare a Codului administrative, având</p>

	<p>Considerăm că această derogare de la prevederile Codului Administrativ în privința deciziilor Consiliului Concurenței nu este justificată în careva mod și afectează dreptul la apărare a părții. În plus, aceasta reprezintă o imixtiune în exercitarea puterii judiciare care are loc prin limitarea împuternicirilor instanțelor de judecată de a examina pe deplin modul în care s-a desfășurat procedura, termenii, etc.</p> <p>La fel, este neclar cine și cum va aprecia dacă aceste încălcări procedurale influențează sau nu fondul cauzei și duc la limitarea dreptului la apărare – or, instanței i se limitează competența de a se expune plenar și în ansamblu asupra deciziei Consiliului Concurenței. Nu există justificări pentru asemenea derogări importante de la asigurarea protecției părții în conformitate cu art. 6 CEDO.</p> <p>Solicităm excluderea prevederilor.</p>	<p>în vedere specificul activității autorității de concurență.</p>
	<p>Articolul 53. Examinarea preliminară a plângerii</p> <p>Este necesar de a stabili termenul în care se comunică decizia de respingere a plângerii, precum și faptul că această se comunică atât autorului plângerii, cât și întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care au făcut obiectul plângerii, care, în cazul respingerii plângerii, nu sunt informați despre momentul în care s-a încheiat examinarea preliminară a plângerii, rezultatul acesteia și motivele care au stat la baza deciziei de respingere.</p> <p>Se propune completarea articolului cu un alineat nou:</p> <p>„Consiliul Concurenței comunică în scris autorului plângerii și întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care au făcut obiectul plângerii decizia de respingere a plângerii, adoptată conform alin. (5) lit. a), într-un termen rezonabil de la adoptare, dar care nu poate depăși 3 luni.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă este inoportună această prevedere și contrară prevederilor art.65. Termenul general de comunicare a deciziilor este prevăzut la art. 65 alin. (3) din proiect pentru toate formele de decizie pe care Plenul le poate adopta – <i>10 zile lucrătoare</i> de la data adoptării de către Plen prin modalitățile de notificare prevăzute de Codul administrativ nr. 116/2018.</p>
	<p>Articolul 54 va avea următorul cuprins: „Articolul 54. Solicitarea informațiilor (1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit de la întreprinderi, asocieri de întreprinderi, persoane fizice și autorități publice,</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost exclusă protecția informației statistice.</p>

	<p>orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, fără a putea invoca protecția secretului de stat, secretului urmării penale, secretului bancar, secretului comercial, secretului fiscal, secretului profesional, protecția informațiilor statistice, datelor cu caracter personal și altor informații confidențiale.</p> <p>Informațiile care beneficiază de un regim special de protecție (e.g. în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat nr. 245/2008 sau Legea cu privire la avocatul nr. 1260/2002) urmează a fi în continuare protejate în conformitate cu prevederile date.</p> <p>Legea concurenței nu poate prevedea altfel, intervenția nefiind nici corespunzător argumentată.</p> <p>De exclus dreptul Consiliului Concurenței de a solicita și obține documente fără a putea invoca protecția secretului de stat sau secretului profesional.</p> <p>Propunerea din 10.04.2023, de a completa alineatul (1) cu textul „, cu excepția cazurilor în care prezenta lege prevede altfel.</p>	<p>Ar putea fi acceptată dacă se va accepta și modificarea propusă pentru art.57 alin.(8) din proiect.</p>
	<p>Art. 54, propus în redacție nouă, prevede la alin. (2), în mod similar cu redacția legii în vigoare, acordarea unui termen rezonabil pentru transmiterea informațiilor solicitate de către întreprinderi.</p> <p>Practica aplicării legii demonstrează că deseori Consiliul Concurenței acordă 3 zile lucrătoare întreprinderii pentru ca acestea să revină cu răspunsuri și informații substanțiale, ceea ce nu constituie un termen rezonabil și pune întreprinderea în situația de a solicita (argumentat) extinderea termenului sau de a încălca termenul (și risca sancțiuni).</p> <p>Având în vedere aceste aspecte, considerăm necesar instituirea unui termen minim de 5 zile pentru transmiterea informațiilor solicitate.</p> <p>Solicităm expunerea normei în următoarea redacție:</p> <p>„(2) Consiliul Concurenței solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul solicitării informației și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, care va fi de cel puțin 5 zile lucrătoare, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege.”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Având în vedere practica Consiliului Concurenței, cu luarea în considerare a termenului fix stabilit de 30 de zile lucrătoare pentru finalizarea procedurilor de examinare a notificărilor concentrărilor economice și de 45 zile lucrătoare pentru finalizarea examinării notificărilor a ajutoarelor de stat, este oportunitatea de stabilire în lege un termen minim de 3 zile lucrătoare de furnizare a informației solicitate de Consiliul Concurenței.</p> <p>Potrivit art. 29 din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice trebuie realizată în</p>

	<p>Art. 54 din proiectul de lege nu prevede obligația Consiliului Concurenței de a transmite o copie a dispoziției de inițiere a investigației relevante, în cazul în care acesta reprezintă temeiul juridic pentru care se solicită informațiile.</p> <p>Considerăm că, dacă solicitarea de informații are loc în contextul unei investigații, întreprinderea trebuie să cunoască despre acest fapt și să primească o copie a respectivei dispoziții de inițiere a investigației, pentru a evita auto-incriminare la oferirea informațiilor, care face parte din dreptul său la apărare așa cum este prevăzut de art. 6 CEDO.</p> <p>Propunem completarea normei cu o prevedere în acest sens.</p> <p>Solicităm completarea normei după cum urmează:</p> <p>„[...] În cazul în care solicitarea informațiilor este transmisă ca urmare a inițierii unei investigații, Consiliul Concurenței va transmite, împreună cu solicitarea informațiilor, o copie a Dispoziției de inițiere a investigației.”</p> <p>Articolul 55:</p> <p>se completează alineatele (31) și (41) care vor avea următorul cuprins:</p> <p>(41) Dispoziția de inițiere a investigației se notifică autorului plângerii, întreprinderii, asocierii de întreprinderi sau autorității publice care fac obiectul investigației într-un termen rezonabil de la emitere, fără a periclită buna desfășurare a investigației</p> <p>Considerăm că noua prevedere din proiectul de lege este una oportună (având în vedere că legea în vigoare nu reglementează în niciun fel aspectele legate de termenul pentru notificarea dispoziției de inițiere a investigației).</p> <p>Totuși, notăm că simpla referire la un termen rezonabil, ca regulă, nu reprezintă o reglementare suficientă, autoritățile publice făcând abuz de asemenea prevederi. Propunem instituirea unui termen maxim, cum ar fi termenul de 3 luni de la inițierea investigației.</p> <p>Solicităm completarea normei după cum urmează:</p> <p>„(41) Dispoziția de inițiere a investigației se notifică autorului plângerii, întreprinderii, asocierii de întreprinderi sau autorității publice care fac obiectul investigației într-un termen</p>	<p>conformitate cu principiul proporționalității.</p> <p>Nu putem merge la nesfârșit pe premiza că legea concurenței poate fi folosită sau va fi folosită cu rea credință.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Dispoziția de inițiere a investigației se notifică autorului plângerii, întreprinderii, asocierii de întreprinderi sau autorității publice care fac obiectul investigației într-un termen rezonabil de la emitere, fără a periclită buna desfășurare a investigației.</p>
	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Or, potrivit art. 29 din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice trebuie realizată în conformitate cu principiul proporționalității. La caz, Consiliul Concurenței va lua în considerare necesitatea asigurării bunei desfășurări a investigației.</p>	

	<p>rezonabil de la emitere, fără a periclita buna desfășurare a investigației, dar care nu poate depăși 3 luni de la adoptarea Dispoziției de inițiere a investigației.”</p> <p>Articolul 56. Efectuarea inspecțiilor</p> <p>Înțelegem că acest articol a fost actualizat în conformitate cu Directiva 2019/1, care pune accentul pe atribuțiile și drepturile autorității de concurență, fără a se expune pe garanțiile procedurale împotriva abuzurilor.</p> <p>Actuala redacție a acestui articol conține mai multe asemenea garanții, care trebuie păstrate, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - durata zilnică a inspecției de 9 ore, care a fost majorată până la 10 ore, deși programul de lucru standard durează doar 8 ore. - durata maximă a inspecției (alin. (13)): termenul de efectuare a unei inspecții se stabilește în funcție de gravitatea presupusei încălcări, de durata acesteia, precum și de alte criterii care ar afecta durata de efectuare a inspecției, și nu poate depăși 10 zile lucrătoare); - condiții în care pot fi ridicate acte și registre și durata maximă pentru care acestea pot fi reținute, deoarece asemenea ridicare poate periclita activitatea normală a întreprinderii (alin. (5) lit. c)); ridicarea registrelor și documentelor se admite numai dacă asemenea măsură este necesară pentru prevenirea ascunderii, înlăturării, modificării sau distrugerii acestora sau dacă nu este posibil de a face copii de pe acestea în incinta respectivă; alin. (16): registrele și documentele ridicate în baza prezentului articol pot fi reținute cel mult trei luni); - durata maximă de 72 ore a sigilării încăperilor, deoarece asemenea ridicare poate periclita activitatea normală a întreprinderii (alin. (3) lit. c)); să sigileze încăperile destinate activității întreprinderii sau asociației de întreprinderi, registrele și documentele aflate în raport cu obiectul și scopul investigației, pe perioada inspecției (dar nu mai mult de 72 de ore) și în măsura necesară inspecției, fără a suspenda activitatea întreprinderii sau asociației de întreprinderi supuse inspecției); - garanții împotriva auto incriminării, care nu cer întreprinderii care face obiectul inspecției să semneze procesul verbal, fapt care poate fi interpretat drept confirmare a celor expuse în acesta (alin. 14): rezultatul inspecției este consemnat într-un proces-verbal privind efectuarea inspecției, care se întocmește în două exemplare, se numerotează și se semnează pe fiecare pagină de toți angajații Consiliului Concurenței care au efectuat inspecția). Procesul verbal se înmânează sub semnătură conform alin. (21) din proiect, care confirmă primirea procesului verbal; 	<p>Se acceptă.</p> <p>Redacția propusă asigură transpunerea prevederilor Directivei 1/2019 și a Regulamentului 1/2003.</p> <p>Nu se acceptă includerea textului „consilier juridic” este contrar practicii CJUE și standardelor UE în material concurenței.</p> <p>În majoritate UE, consilierul juridic trebuie să dețină licență de avocat.</p> <p>Nu se acceptă conceptual excluderea acestui text din prevederile alineatului (18) art. 56, aplicarea semnăturii reprezentantului întreprinderii nu îngrădește dreptul acestuia de a prezenta prebe, declarații sau o opinie contrară concluziilor sau faptelor consemnate în procesul-verbal al realizării inspecției, semnătura acestuia atestă faptul că inspecția s-a realizat în prezența unui reprezentant al întreprinderii inspectate.</p> <p>Se acceptă propunerea din 10.04.2023 de completare a</p>
--	---	--

<p>art. 56 cu un nou alineat (21), întrucât prevederile propuse se conține la alineatul (13) al art. 56 din Legea concurenței.</p> <p>Se acceptă propunerea din 10.04.2023 de modificare a prevederilor literei d) alin. (1) art. 56¹ cu următorul conținut:</p> <p>„d) să sigileze orice incintă destinată activității economice și orice registru și document aflate în raport cu obiectul și scopul investigației pe perioada inspecției (dar nu mai mult de 72 de ore) și în măsura necesară inspecției, fără a suspenda activitatea întreprinderii sau asociației de întreprinderi supuse inspecției;”</p> <p>Se acceptă propunerea din 10.04.2023, de se completare a art. 57 cu alineatul (8) cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) Prevederile alin. (1)-(8) se aplică mutatis mutandis în cazul solicitării, de la furnizorii rețelei și/sau serviciilor de comunicații</p>	<p>- garanții în cazul lipsei persoanei supuse inspecției în încăpere (alin. (6)): în cazul în care nu este nicio persoană în încăperea în care urmează a fi efectuată inspecția, angajații Consiliului Concurenței autorizați să desfășoare inspecția sunt obligați:</p> <p>a) înainte de începerea acesteia, să întreprindă toate acțiunile rezonabile pentru a informa persoana care ocupă sau operează încăperea despre intenția de a efectua inspecția;</p> <p>b) după ce persoana respectivă a fost informată, să-i ofere acesteia sau reprezentantului ei posibilitatea rezonabilă de a asista la efectuarea inspecției;</p> <p>c) în cazul în care nu s-a reușit informarea persoanei respective, să lase în încăpere, într-un loc proeminent, o copie de pe documentele menționate la alin. (5).</p> <p>(alin. 7): În cazul în care încăperea nu este ocupată sau persoana care o ocupă este absentă temporar, angajații Consiliului Concurenței, după desfășurarea inspecției, vor părăsi încăperea lăsând-o în starea de siguranță în care au găsit-o.</p> <p>Articolul 56 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 56. Efectuarea inspecțiilor [...]</p> <p>(16) Comunicările dintre subiectul supus inspecției și avocatul acesteia, realizate în cadrul și în scopul exclusiv al exercitării dreptului la apărare a subiectului supus inspecției, care are legătură cu obiectul investigației, nu pot fi folosite ca probă în cursul investigației desfășurate de Consiliul Concurenței.</p> <p>(17) Obligația de a proba îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (16) revine subiectului supus inspecției. Dacă subiectul supus inspecției nu dovedește caracterul protejat al comunicării, aceasta se sigilează și se ridică, în două exemplare. În procesul-verbal de inspecție se va stabili un termen în care subiectul supus inspecției urmează să remită probele și explicațiile de natură a demonstra caracterul protejat.</p> <p>Considerăm că această redacție reprezintă o limitare și condiționare excesivă în raport cu redacția actuală a art. 56 alin. (17), care prevede:</p> <p>„Obligația de a prezenta documente sau informații și dreptul de a ridica documente nu se aplică comunicărilor dintre avocat sau consilier juridic independent și client făcute în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege.”</p> <p>Propunerile autorilor se referă exclusiv la procedura de inspecție și nu la toate procedurile prevăzute de lege (investigația la general, audierile, solicitări de informații). În plus, autorii leagă confidențialitatea comunicărilor cu obiectul investigației, însă Dispozițiile Plenului Consiliului Concurenței de inițiere a unei investigații sunt de obicei vagi cu privire la obiectul concret al investigației, ceea ce va îngreuna identificarea comunicărilor care țin</p>	<p>Se acceptă propunerea din 10.04.2023, de se completare a art. 57 cu alineatul (8) cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) Prevederile alin. (1)-(8) se aplică mutatis mutandis în cazul solicitării, de la furnizorii rețelei și/sau serviciilor de comunicații</p>
---	--	--

	<p>nemijlocit de obiectul investigației. Totodată, toate comunicările dintre client și avocat urmează să fie tratate cu confidențialitate, indiferent de obiectul investigației.</p> <p>Pe de altă parte, alin. (17) propus de autori pune în mod nejustificat și disproportionat în sarcina subiectului obligația de a proba îndeplinirea condițiilor de la alin. (16). Comunicările ar trebui să beneficieze de prezumția confidențialității, decât dacă sunt indicii care arată altfel.</p> <p>Solicităm respectuos păstrarea redacției actuale a dispozițiilor similare din legea concurenței.</p> <p>Proiectul propune majorarea sancțiunilor sub forma de amenzi pentru încălcările normelor de procedură și a celor de drept material. De asemenea, proiectul prevede ca nivelurile de bază a amenzilor și penalităților cu titlu cominatoriu să fie stabilite în dependență de cifra mondială totală de afaceri a întreprinderilor implicate.</p> <p>Nu susținem stabilirea unor praguri minime ale amenzilor și majorarea de 2 ori a plafonului actual al amenzilor. Practica României privind stabilirea unor amenzi minime este în contradicție cu legislația comunitară.</p> <p>În special, art. 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat⁴, stabilește că:</p> <p>„Pentru fiecare întreprindere și asociație de întreprinderi care participă la încălcarea normelor, amenda nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent. Dacă încălcarea săvârșită de o asociație privește activitățile membrilor săi, amenda nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală a fiecărui membru activ pe piața afectată de încălcarea săvârșită de asociație.”</p> <p>În mod similar, art. 15 din Directiva 2019/15 nu prevede un prag minim al amenzii, ci doar plafoane:</p> <p>„(1) Statele membre se asigură că cuantumul maxim al amenzii pe care autoritățile naționale de concurență o pot impune fiecărei întreprinderi sau asocieri de întreprinderi care participă la o încălcare a articolului 101 sau 102 din TFUE nu este mai mic de 10 % din cuantumul cifrei de afaceri mondiale totale a întreprinderii sau a asocierii de întreprinderi realizate în cursul anului financiar care precedă decizia menționată la articolul 13 alineatul (1).</p> <p>(2) În cazul în care încălcarea săvârșită de o asocieri de întreprinderi este legată de activitățile membrilor săi, cuantumul maxim al amenzii nu este mai mic de 10 % din cuantumul cifrei de afaceri mondiale totale realizate de fiecare membru activ pe piața afectată de încălcarea comisă de asocieri. Cu toate acestea, răspunderea financiară a fiecărei</p>	<p>electronice, a datelor de trafic aferente serviciilor de comunicații electronice furnizate”.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Pentru a asigura transparența fidelă a art. 15 din Directivă care stabilește un prag maxim al amenzii care nu poate fi mai mic de 10 % din cuantumul cifrei mondiale a întreprinderii sau asocierii.</p>
--	---	---

	<p>întreprinderi privind plata amenzii nu poate depăși cuantumul maxim stabilit în conformitate cu alineatul (1).”</p> <p>În ceea ce privește majorarea dublă a plafonului, chiar dacă plafonul propus este în conformitate cu legislația comunitară, practica nu a demonstrat că plafonul actual nu ar fi suficient de disuasiv și că ar exista necesitatea de a-l majora.</p> <p>Mențiunea autorilor că unii participanți la licitații trucate continuă asemenea acțiuni, chiar și în cazul în care sunt sancționați, nu poate justifica dublarea amenzilor pentru întreg mediul de afaceri, mai ales că asemenea comportament, dacă are loc, este determinat nu de cuantumul insuficient al amenzilor, dar de aparenta capacitate a acestor agenți economici de a păstra veniturile obținute din contractele câștigate prin licitații trucate sau de modul în care sunt formulate criteriile de eligibilitate pentru participarea la licitații, care ar trebui să prevină posibilitatea ca întreprinderile asociate cu participanți la licitații trucate să participe la noi licitații.</p> <p>Nivelurile de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu propuse nu corespund realităților economice din Republica Moldova. Legea concurenței pentru multe întreprinderi rămâne a fi neclară, deseori acestea fiind în imposibilitate să își adapteze comportamentul pe piață astfel încât acesta să nu fie interpretat drept încălcare a Legii concurenței. Legea concurenței continuă a fi aplicată în mod formal, analizele economice concurențiale fiind superficiale. În asemenea condiții riscul încălcării Legii concurenței, sau încădrării formale a unui comportament necesar pentru piață ca fiind unul anticoncurențial este foarte mare. Sancțiunile existente actualmente în Legea concurenței sunt destul de mari și suficiente pentru atingerea scopurilor anunțate în nota informativă.</p> <p>Solicităm excluderea prevederilor.</p>	
	<p>Articolul 72, alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Nivelul de bază al amenzii calculat pentru gravitatea faptei constituie:</p> <p>a) de la 0,5% până la 2% din cifra de afaceri mondială totală, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mică: acordurile anticoncurențiale verticale care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia; încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței emite o decizie de autorizare</p> <p>fără obiecțiuni, deoarece nu există îndoiele privind compatibilitatea cu mediul concurențial sau deoarece îndoiele privind compatibilitatea cu mediul concurențial au fost înlăturate prin modificările propuse de întreprinderi și acceptate de Consiliul Concurenței; încălcările</p>	<p>Se acceptă propunerea de modificare a art. 72 alin. (3) lit. a) în privința reintroducerii sintagmei „încălcările comise din neglijență” și excluderea limitei minimale a cuantumului nivelului de bază în rest, nu se acceptă.</p>

	<p>prevăzute la art. 11 care au un impact redus asupra pieței sau care afectează o parte limitată a acesteia;</p> <p>b) de la 2% până la 4% din cifra de afaceri mondială totală, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate medie: acordurile anticoncurențiale orizontale sau verticale, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c); încălcările prevăzute la art. 11, cu excepția celor prevăzute la lit. a) și c); încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie de autorizare condiționată;</p> <p>c) de la 4% până la 8% din cifra de afaceri mondială totală, în sensul art. 67, pentru faptele de gravitate mare: cartelurile, abuzul de poziție dominantă care a produs consecințe sau efecte iremediabile; încălcările prevăzute la art. 71 lit. e), f) și g) referitoare la operațiuni de concentrare economică în privința cărora Consiliul Concurenței, în urma desfășurării unei investigații, poate adopta o decizie prin care va declara operațiunea de concentrare economică incompatibilă cu mediul concurențial.”</p> <p>În mod evident, încălcările comise din neglijență ar trebui calificate drept fapte cu gravitate mică.</p> <p>În ceea ce privește abuzul de poziție dominantă, consecințe iremediabile nu înseamnă neapărat consecințe grave. O faptă cu impact redus, chiar dacă este iremediabil, nu poate fi calificată ca fiind una cu gravitate mare. De aceea, se propune restabilirea sintagmei anterioare care se referă la abuzul de poziție dominantă care a avut „consecințe deosebit de grave pentru piață, producând efecte pe zone întinse ale acesteia”.</p> <p>În final, ar trebui calificate drept fapte cu gravitate mare doar cartelurile dure, altfel nu e clară distincția făcută în legislația națională și cea comunitară între cartele dure și alte tipuri de cartele.</p> <p>În afară de restabilirea cuantumurilor existente în prezent, se propune:</p> <p>La lit. a), de reintrodus sintagma „încalcările comise din neglijență”.</p> <p>La lit. c), de a înlocui sintagma „abuzul de poziție dominantă care a produs consecințe sau efecte iremediabile” cu sintagma „abuzul de poziție dominantă care a avut consecințe deosebit de grave pentru piață, producând efecte pe zone întinse ale acesteia”, precum și de a adăuga după carteluri cuvântul „dure”.</p>	<p>Se acceptă propunerea din 10.04.2023 de excludere a limitei minimale a cuantumului nivelului de bază prevăzut la art. 69 alin. (3) lit. a).</p>
10.	<p>Valentina Novac, Președinte, consultant</p> <p>Comentariu parvenit pe particip.gov.md:</p>	S-a luat act.

<p>independent în domeniul concurenței AO "Picon"</p>	<p>“Acordarea termenului de 7 zile în vederea înțelegerii modificărilor propuse la Legea Concurenței în versiunea înaintată pentru consultare publică denotă o abordare formală față de prevederile unei Legi de căpătâi pentru asigurarea bunei funcționării economiei țării. Cu regret, proiectul ridică mai multe semne de întrebare, care fiind lăsate vor servi drept surse de probleme atât privind aplicarea normelor materiale cât și de procedură. Spre exemplu, este necesar de a completa Legea Concurenței cu prevederi ce interzic expres imixiunea membrilor Plenului CC (care de fapt prezintă o cvasi-instanță) în procesul de investigație. De altfel dreptul la apărare nu poate fi considerat asigurat.</p> <p>În acest sens, propunem de a exclude din proiect prevederile ce acordă acest drept (și de a completa art.42 din Legea Concurenței cu următoarele: „Membrii Plenului Consiliului Concurenței nu au dreptul să intervină în procesul de investigație, cu excepția președintelui Consiliului Concurenței în limita competenței de organizarea a activității Consiliului Concurenței.”</p> <p>Propunerea e de concept și dacă există tentativă (așa reiese din proiect) de a permite imixiunea Plenului în procesul de investigație - considerăm imperativ de a revizui prevederile respective. Reiterăm sunt multe aspecte ce urmează a fi revizuite (la capitolul dedicat acordurilor anticoncurențiale - îți vine să... dar și excluderea „în măsura în care aceasta poate afecta concurența” din prevederile ce interzic folosirea poziției dominante sunt absolut inadmisibile) Sunt multe..., dar în 7 zile?????. Pentru a fi corecți - menționăm drept beneficiă majorarea pragului pentru notificarea concentrărilor economice. Probabil mai sunt, dar, oameni buni, în 7 zile? În concluzie -e de lucrat și nu de bifat”.</p>	
<p>11. EBA Moldova</p>	<p>1. Proiectul de lege nu conține reglementari la acest subiect. Directiva 2019/1 nu conține așa reglementari.</p> <p>2. Prevederile ce tin de concentrările economice care in special stabilesc criteriile de determinare a concentrarilor, procedura de notificare si taxele, acestea pot fi calificate ca disproportionate si abuzive, in conditiile in care in practica avem decizii de sanctionare a agentilor economici pentru nenotificarea CC in cazul preluarii chiriei de magazine/spatii comerciale. Un exemplu comparativ care denota lipsa proportionalitatii sunt reglementarile romane, unde probabilitatea calificarii unor tranzactii ca susceptibile de a fi evaluate drept concentrari economice este cu mult mai rdusa. De exemplu, pragul minim al tranzactiei susceptibile de notificare este de 4 mln euro, pe cand in RM se doreste stabilirea unui prag de 20mln de lei. De asemenea, in Romania, se achita doar taxe pentru autorizarea concentrarilor economice, plafonul maxim pentru autorizari complexe – 100.000 MDL pe cand in RM se</p>	<p>1. Legea în vigoare prevede noțiunea dată.</p> <p>2. Nu se acceptă Argumentarea la acest subiect a fost expusă la obiecția similară a FEA și Amcham.</p>

	<p>percepe taxa de 0,1% din cifra de afaceri pentru depunerea notificării unde plafonul maxim este 150 000 MDL.</p> <p>3. Codul Administrativ prevede termene concrete pentru desfășurarea procedurii administrative. Conform art. 60 Cod Administrativ, termenul general de desfășurare a unei proceduri administrative este de 30 de zile care, în mod excepțional, în cazuri de complexitate deosebită, poate fi prelungit, dar în orice caz nu va depăși 90 zile.</p> <p>Deși înțelegem că investigațiile concurențiale sunt complexe, totuși întreprinderile nu se pot afla sub investigații continue care durează 2-3 ani, aflându-se în incertitudine. Aceasta afectează activitatea întreprinderii. Considerăm necesar instituirea unor termene de referință maxime în cadrul căruia investigația să fie finalizată, precum 3 ani.</p> <p>4. Schimbarea bazei de calcul pentru sancțiunile aplicabile încălcărilor Legii concurenței de la cifra totală de afaceri la cifra mondială totală de afaceri va crea riscul majorării îndatorării întreprinderilor, în special celor care controlează sau sunt controlate de alte persoane. Astfel, există riscul ca în cazul încălcărilor comise de întreprinderea din partea unui grup, drept bază de calcul a sancțiunii să fie luată cifra mondială totală de afaceri a întregului grup, chiar dacă la încălcare nu au participat toate întreprinderile din grup.</p> <p>Acest lucru va duce la majorarea sumei care va fi încasată de la întreprinderea care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova. Altfel spus, chiar dacă la baza va sta cifra de afaceri mondială a întregului grup, urmărirea sancțiunii se va face prioritar din activele întreprinderii de pe teritoriul Republicii Moldova. O asemenea situație va bloca activitatea întreprinderilor din Republica Moldova, va periclită capacitatea acestora de plată a datoriiilor lor curente (inclusiv pentru salarii, furnizori, finanțatori, consumatori). Cât privește investitorii străini, aceștia vor fi descurajați de a investi în continuare în economia Moldovei, sau de a intra pe piețele locale.</p> <p>5. În Directivă definițiile <i>succesor legal și succesor economic</i> nu se regăsesc. Legislația Republicii Moldova de asemenea nu conține definiții de succesiune legală sau economică pentru formele de preluare a controlului prevăzute de art. 20 alin. (2) din Legea concurenței.</p> <p>Conform art. 20 alin. (2) din legea concurenței, modificarea de durată a controlului rezultă în urma:</p> <ul style="list-style-type: none"> o fuzionării a două sau mai multor întreprinderi independente anterior ori mai multor părți ale unor întreprinderi independente anterior; sau o preluării de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (părți 	<p>3. Nu se acceptă Argumentarea a fost expusă la pct. 3 de la obiecția formulată de către Ministerul Justiției.</p> <p>4. Nu se acceptă. Astfel se va asigura transpunerea fidelă a Directivei 1/2019.</p> <p>5. Se acceptă parțial Conținutul noțiunilor a fost modificat.</p>
--	---	--

	<p>sociale) sau active, fie prin contract ori prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome.</p> <p>Art. 205 din Codul civil prevede succesiunea de drept în cazul reorganizării persoanelor juridice, și determină cine este succesorul în caz de reorganizare prin absorbție, divizare, separare și transformare a persoanelor juridice. Aceste forme de reorganizare însă sunt mult mai înguste decât formele de preluare a controlului indicate în art. 20 din Legea concurenței. Definițiile date de proiect pentru „succesorul legal” și „succesorul economic” creează incertitudini cu privire la subiectul de drept succedat în special la modificarea de durată a controlului în cazul prevăzut de art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței – acesta este persoana care transmite controlul sau întreprinderea țintă asupra căreia controlul este preluat. De asemenea, nu este clar cum succesiunea legală sau economică se va aplica în cazul preluării controlului prin achiziționarea de active.</p> <p>Este adevărat că atât Directiva 2019/1 cât și jurisprudența ECJ recunoaște dreptul autorităților de concurență de a atrage la răspundere pentru încălcările normelor concurențiale a altor subiecți decât făptuitorul în cazul continuării activității economice. Această răspundere apare doar în cazuri excepționale, fapt care nu este specificat în proiect.</p> <p>6. Conceptul de unitate economică unică este cunoscut atât Directivei 2019/1 cât și practicii juridice a CEJ.</p> <p>Totuși introducerea acestui concept în Legea concurenței din Republica Moldova este prematură în condițiile în care cultura concurențială este joasă, iar Consiliul Concurenței nu dispune de capacitate instituțională suficientă pentru asigurarea aplicării și interpretării corecte a normelor concurențiale.</p> <p>În asemenea circumstanțe, instituirea răspunderii întreprinderilor pe baza principiului entității economice unice va descuraja investitorii străini să investească și să deschidă filiale în vederea desfășurării activității economice în Republica Moldova.</p> <p>7. Directiva 2019/1 nu stabilește careva condiții cu privire la cota de piață care ar reprezenta prezumția legală a poziției dominante. Conceptul de prezumție legală reprezintă o creație a practicii judiciare europene de aplicare a normelor concurențiale. Astfel, în cazul AZCO Chemie BV împotriva Comisiei Europene din 3 iulie 1991, Curtea Europeană de Justiție a constatat că deținerea unei cote extrem de importante de 50% constituie prin ea însăși, cu excepția unor situații excepționale, dovada existenței unei poziții dominante (pct. 60 din Hotărârea AZCO).</p>	<p>6. Nu se acceptă Astfel se va asigura transpunerea fidelă a Directivei 1/2019 și practicii CJUE.</p> <p>7. Se acceptă</p>
--	--	--

Statele sunt în drept să stabilească în mod independent politica lor în ceea ce privește cotele de piață care constituie prezumție legală de dominanță.

Micșorarea prezumției legale a dominanței va spori costurile de asigurare a conformității pentru agenții economici eficienți; va limita libertatea contractuală pentru agenții economici care vor fi prezumați a fi dominanți având cote de 40%, va spori nivelul de incertitudine cu privire la comportamentele pe piață pentru agenții economici.

Punerea în sarcina întreprinderilor a obligației de a proba existența sau lipsa poziției dominante în cazul deținerii unor cote de piață de 40% și mai mult va spori incertitudinea pentru întreprinderile care operează în special pe piețe nereglementate, unde accesul la informația statistică și economică din piață este limitat sau lipsește.

8. În versiunea curentă a art. 11 alin. (1) din Legea concurenței, este interzisă folosirea unei poziții dominante pe piața relevantă în măsura în care aceasta poate afecta concurența sau leza interesele colective ale consumatorilor finali.

În lipsa unei definiții legale a abuzului de poziție dominantă, excluderea acestui criteriu de calificare care pune accent pe efectul real sau potențial al comportamentului unilateral anticoncurențial, va spori incertitudinea cu privire la limitele libertății contractuale a întreprinderii cu poziție dominantă. De asemenea, înlăturarea acestui criteriu poate duce la pierderea delimitării între comportamentele abuzive, sancționabile conform Codului civil, și cele sancționabile de Legea concurenței. În acest sens, înlăturarea criteriului „efectului” asupra concurenței și consumatorilor va spori riscul aplicării formale a normelor concurențiale, cu calificarea drept abuz de poziție dominantă a actelor care nu afectează real sau potențial concurența.

Dorim să subliniem, că schimbarea abordării formaliste de analizare a cazurilor de abuz de poziție dominantă, în abordare economică bazată pe efectele reale sau potențiale asupra concurenței pe care le poate avea un asemenea comportament este în acord cu politica promovată de Comisie, după cum este reflectat și în Orientările privind prioritățile Comisiei în aplicarea art. 82 (102) din Tratat.

Conform art. 5 din Orientări, în aplicarea articolului 82 (102) la practicile de excludere ale întreprinderilor dominante, Comisia se va concentra asupra acelor tipuri de practici care sunt cele mai prejudiciabile pentru consumatori. Consumatorii beneficiază de pe urma concurenței prin prețuri mai scăzute, o calitate mai bună și o alegere mai largă în materie de prețuri și servicii noi sau îmbunătățite. Prin urmare, Comisia își va orienta acțiunea pentru a se asigura că piețele funcționează în mod corespunzător și consumatorii beneficiază de pe urma eficienței și productivității care rezultă din concurența efectivă între întreprinderi.

8. Nu se acceptă
Se transpune art. 102 din
TFUE.

	<p>Conform art. 6 din Orientări, în activitatea sa de aplicare a normelor de concurență la practicile de excludere, Comisia pune accentul pe protejarea procesului concurențial pe piața internă și pe asigurarea faptului că întreprinderile care dețin o poziție dominantă nu își exclud concurenții prin alte mijloace decât concurența pe baza meritelor produselor sau serviciilor furnizate. În acțiunea sa, Comisia este conștientă că este important să fie protejată concurența efectivă și nu doar concurenții. Aceasta poate însemna și că acei concurenți care au oferte mai puțin interesante din punctul de vedere al prețului, calității și inovării vor ieși de pe piață.</p> <p>9. Autorii indică drept obiectiv general al acestor propuneri de modificare ridicarea nivelului culturii concurențiale, atât a agenților economici, cât și a persoanelor fizice, întrucât dezvoltarea mediului concurențial va determina și creșterea bunăstării consumatorilor, generând rezultate pozitive semnificative în tendința Consiliului Concurenței de a încuraja întreprinderile să își elaboreze și să implementeze programe eficiente de conformare.</p> <p>De asemenea, autorii consideră că modificările propuse ar putea deschide calea pentru colaborarea efectivă a întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi cu Consiliul Concurenței, în cazul în care acestea sunt sau au fost parte al unui acord anticoncurențial și doresc să beneficieze de politica de clemență sub forma recompensei.</p> <p>Nivelurile de amenzi și penalități cu titlu cominatoriu nu corespund realităților economice din Republica Moldova. Legea concurenței pentru multe întreprinderi rămâne a fi neclară, deseori acestea fiind în imposibilitate să își adapteze comportamentul pe piață astfel încât acesta să nu fie interpretat drept încălcare a Legii concurenței. Legea concurenței continuă a fi aplicată în mod formal, analizele economice concurențiale fiind superficiale. În asemenea condiții riscul încălcării Legii concurenței, sau încădrării formale a unui comportament necesar pentru piață ca fiind unul anticoncurențial este foarte mare.</p> <p>Sancțiunile existente actualmente în Legea concurenței sunt destul de mari, și suficiente pentru atingerea scopurilor anunțate în nota informativă. Înăsprirea acestor sancțiuni va bloca activitatea întreprinderilor, care vor ezita să investească în activități economice noi, inovative, unde riscul încădrării incorecte a practicii comerciale este foarte mare.</p> <p>Creează riscul aplicării unor sume exorbitante de amenzi calculate din cifra mondială totală de afaceri asupra întreprinderilor din Republica Moldova. Acest fapt ar putea afecta grav situația economică a întreprinderilor din Republica Moldova astfel sancționate, precum și a salariaților și clienților acestora.</p> <p>10. Autorii indică ca , majorarea plafonului se explică prin necesitatea adaptării acestuia la evoluția PIB și a inflației din perioada de după aprobarea redacției actuale a legii. Majorarea</p>
	<p>9. Nu se acceptă Se asigură transpunerea fidelă a art. 13 și 15 din Directivă care vizează aplicarea sancțiunilor disuasive și proporționale pentru comportamentele anticoncurențiale.</p>
	<p>10. Nu se acceptă Argumentarea la acest capitol a fost expusă anterior.</p>

	<p>ar afecta 87% din notificatorii concentrărilor economice, iar odată cu dublarea pragurilor cifrei de afaceri – 67%, % raportată la numărul celor ce au depus notificări în ultimii 5 ani. Autorii mai informează că dublarea va majora veniturile Consiliului Concurenței aferente examinării concentrărilor economice cu apr. 40% - mărime net inferioară ritmului de creștere a costurilor salariale și materiale corespunzătoare.</p> <p>Considerăm că dublarea mărimii maxime a taxei nu este justificată și afectează în mod evident mediul de afaceri, pe umerii cărui va fi pusă o sarcina ne-proportională de a achita peste 7.500 EUR pentru o notificare.</p> <p>11. Constatăm că CC dorește să dețină prerogativa de a obține informații, confidentialitatea carora este asigurată de Constituție, printr-o solicitare simplă, fara autorizarea instanțelor de judecată. Astfel, se acorda niste drepturi extensive și excesive CC. Mai mult decât atât, lit. f) afectează direct activitatea furnizorului de comunicații electronice, care, dacă se adoptă astfel, Totodată, așa împuterniciri ale autorității de concurență în Directiva UE nu se prevăd, astfel, asta deja întrece scopul de transpunere în legea națională a ale acquis-ului comunitar.</p> <p>12. expres se prevede că CC efectuează desinvestitor justiția sa. Acest fapt se mai prevede și la art. 47 (7) în care se indică că instanța de judecată nu poate anula deciziile CC pe procedură care nu afectează fondul cauzei.</p> <p>13. Nu este justificată transmiterea competenței examinării cauzelor date către Curtea de Apel Chișinău ca primă instanță, având în vedere că Judecătoria Chișinău deține instanță specializată în contencios administrativ care a acumulat experiență de examinare a cauzelor date pe parcursul ultimilor ani.</p> <p>14. Această derogare de la prevederile Codului Administrativ în privința deciziilor CC nu este justificată în careva mod și afectează dreptul la apărare a părții. Or, respectarea procedurilor de investigație constituie garanțiile legalității asupra fondului cauzei. În plus, aceasta reprezintă o imixtiune în exercitarea puterii judiciare, care este o putere separată în stat (art. 6 din Constituție). Imixtiunea are loc prin limitarea împuternicirilor instanțelor de judecată de a examina pe deplin modul în care s-a desfășurat procedura, termenii, etc.</p> <p>La fel, este neclar cine și cum va aprecia dacă aceste încălcări procedurale influențează sau nu fondul cauzei și duc la limitarea dreptului la apărare – or, instanței i se limitează competența de a se expune plenar și în ansamblu asupra deciziei CC. Nu există justificări pentru asemenea derogări importante de la asigurarea protecției părții în conformitate cu art. 6 CEDO. Limitarea competențelor instanțelor de judecată este contrară principiului accesului la justiție și tribunal independent, deoarece instanța de judecată urmează să aibă jurisdicție deplină de a revizui obiectul litigiului, fără a fi limitată. De-altfel, accesul la justiție este subminat esențial, lipsind</p>	<p>11. Se acceptă</p> <p>12. Nu se acceptă Argumentare a fost prezentată obiectivă 4, pct. 15 a MJ.</p> <p>13. Se acceptă.</p> <p>14. Nu se acceptă Argumentare a fost expusă anterior.</p>
--	---	---

	<p>partea de examinarea judiciară efectivă. În acest sens a se vedea, spre exemplu, cauza CtEDO OBERMEIER v. AUSTRIA, par. 70 https://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-57631</p> <p>15. Informațiile care beneficiază de un regim special de protecție în conformitate cu Legea cu privire la secretul de stat nr. 245-XVI din 27 noiembrie 2008 și Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2022 urmează a fi în continuare protejate în conformitate cu prevederile date. Legea concurenței nu poate prevedea altfel. Prevederea contravine și standardelor practicii CtECO și argumentelor expuse de Comisia de la Veneția într-un aviz recent din 13 martie 2023, CDL-AD(2023)008, asupra legilor SIS, unde Comisia a subliniat: „56. În mod normal, avocații nu ar trebui să fie vizati în cadrul exercitării activității lor profesionale, iar dacă comunicările acestora în acest domeniu sunt colectate în mod accidental, acestea ar trebui distrușe sub supravegherea unui organ extern de control” (a se vedea CtEDO, <i>Klass și Alții c. Germaniei, Kopp c. Elveției</i>, alin. 73-74, și <i>Erdem c. Germaniei</i>, alin.65.)</p> <p>16. Referința la avocați este făcută în contextul normei imperative de instituire a unei obligații, similar propoziției 1 din acest aliniat. Legea nu poate institui astfel de obligații față de avocați, deoarece contravine garanțiilor de exercitare a profesiei și funcționare a dreptului la apărare. Avocații pot avea dreptul să prezinte informații din numele clientului atunci când au mandat de reprezentare în acest sens, însă nu pot fi obligați de către CC să o facă.</p> <p>17. Practica arată că deseori CC acordă 3 zile lucrătoare întreprinderii pentru ca acestea să revină cu răspunsuri și informații substanțiale, ceea ce nu constituie un termen rezonabil și pune întreprinderea în situația de a solicita (argumentat) extinderea termenului sau de a încălca termenul (și risca sancțiunii). Având în vedere acestea, considerăm necesar instituirea unui termen minim de 5 zile pentru transmiterea informațiilor solicitate.</p> <p>18. Dacă solicitarea de informații are loc în contextul unei investigații, întreprinderea trebuie să cunoască acestea și să primească o copie a respectivei Dispoziție de inițiere a investigației, pentru a evita auto-incriminare la oferirea informațiilor, care face parte din dreptul său la apărare consfințit de art. 6 CEDO.</p> <p>Propunem completarea cu o prevedere în acest sens.</p> <p>19. Legea nu prevede niciun termen în prezent, astfel încât propunerea dată pare o mișcare înainte. Totuși, notăm că instituirea unui termen rezonabil de obicei nu este suficient, deoarece</p>
<p>15. Se acceptă parțial A fost exclusă informația statistică.</p>	<p>16. Nu se acceptă Norma se referă la avocații împuterniciți, nu toți avocații și nu în toate condițiile.</p> <p>17. Nu se acceptă Termenul acordat de Consiliul Concurenței depinde de volumul, natura și faptul dacă această informație este deja deținută sau necesită sistematizare.</p> <p>18. 19. Nu se acceptă Având în vedere specificul activității Consiliului Concurenței, aducerea la cunoștință a Dispoziției de inițiere a investigației se realizează la momentul oportun astfel încât să nu fie</p>

<p>periclitat bunul mers al investigației.</p> <p>20. Nu se acceptă Redacția propusă de modificarea transpune prevederile cadrului UE relevant și jurisprudenței CJUE.</p>	<p>autoritatea tinde să abuzeze de acesta. Propunem instituirea unui termen maxim, cum ar fi termenul de 3 luni de la inițierea investigației.</p> <p>20. Această redacție reprezintă o limitare și condiționare excesivă față de redacția actuală a art. 56 alin. (17), care prevede:</p> <p>„Obligația de a prezenta documente sau informații și dreptul de a ridica documente nu se aplică comunicărilor dintre avocat sau consilier juridic independent și client făcute în scopul și în interesul exercitării dreptului la apărare al clientului în cadrul procedurilor prevăzute de prezenta lege.</p> <p>Propunerile autorilor se referă exclusiv la procedura de inspecție și nu la toate procedurile prevăzute de lege (investigația la general, audierile, solicitări de informații). În plus, autorii leagă confidențialitatea comunicărilor cu obiectul investigației, însă Dispozițiile Plenului CC de inițiere a unei investigații sunt de obicei vagi cu privire la obiectul concret al investigației, ceea ce va îngreuna identificarea comunicărilor care țin nemijlocit de obiectul investigației. În plus – toate comunicările dintre client și avocat urmează să fie tratate cu confidențialitate, indiferent de obiectul investigației. În acest sens a se vedea practica CEDO și explicațiile Comisiei de la Veneția în Avizul din 13 martie 2023, unde Comisia a subliniat:</p> <p>„56. În mod normal, avocații nu ar trebui să fie vizați în cadrul exercitării activității lor profesionale, iar dacă comunicările acestora în acest domeniu sunt colectate în mod accidental, acestea ar trebui distruse sub supravegherea unui organ extern de control” (a se vedea CtEDO, Klass și Alpii c. Germaniei, Kopp c. Elveției, alin. 73-74, și Erdem c. Germaniei, alin.65.)</p> <p>Alin. (17) propus de autori pune în mod nejustificat și neproportional în sarcina subiectului obligația de a proba îndeplinirea condițiilor de la alin. (16). Comunicările ar trebui să beneficieze de prezumția confidențialității, decât dacă sunt indicii care arată altfel. Mai mult, statul are obligația de a institui mecanisme de protecție a relației dintre client și avocat. Prin prevederea din alin. (17) se inversează orice prezumție, care afectează grav garanțiile fundamentale în exercitarea profesiei de avocat, confidențialitatea comunicărilor cu clientul. Deoarece alin. (16) în sine este contrar principiilor Europene și internaționale de protecție a confidențialității relației dintre client și avocat, prevederea din alin. (17) devine, <i>ab initio</i>, contrară acestor standarde.</p> <p>21. Propunerea exclude garanția la dreptul de apărare. Inspecțiile CC sunt organizate fără preîntâmpinarea subiectului supus inspecției. Inspecțiile efectuate de către CC pot fi asimilate, după modul de efectuare, unor proceduri de investigații similare investigațiilor contravenționale sau penale. Dreptul de a fi asistat de avocat este fundamental în garantarea</p>
<p>21. Nu se acceptă în permanență se asigură termen rezonabil.</p>	

	<p>intereselor legitime ale subiectului supus investigației, ceea ce constituie și o garanție contra abuzurilor.</p> <p>În practică, avocatul nu este prezent la sediul companiei, ceea ce în mod justificat implică un termen rezonabil pentru a se deplasa. Respectiv, propunerea care stabilește că lipsa avocatului nu poate fi invocată pentru amânarea începerii sau continuării este disproporționată. Legea ar putea institui un termen rezonabil pentru ca avocatul să se prezinte în ziua începerii investigației.</p> <p>22. Prevederea referitoare la „anonimat” persoanelor care au depus plângerile nu instituie garanții clare când și în ce condiții poate fi aplicat „anonimatul”. Art. 76 (1) Cod administrativ stabilește „Petițiile anonime sau cele depuse fără indicarea adresei poștale sau electronice a petiționarului nu se examinează.” Așadar, există o cerință legală că, petițiile nu pot fi anonime. În prevederea propusă din proiect nu este clar care sunt motivele pentru a institui anonimatul. Nu este clar ce înseamnă „probat în scris”, ar fi suficient ca cel care a depus plângere să depună o simplă explicație sau trebuie să prezinte probe sub formă de înscrisuri. La fel, nu este clar de ce doar probele scrise ar fi acceptabile, dar nu și alte mijloace de probă.</p> <p>În esență, prevederea nu asigură claritate și previzibilitate, ceea ce poate duce la ilegalități, abuzuri, practici administrative selectivă și neuniforme.</p> <p>23. Amenzile sunt excesive. A se lăsa amenzile curente. Mediul de afaceri nu va putea face față la asemenea amenzi.</p> <p>24. impunerea membrului unei asociații de întreprinderi să achite amenda pentru încălcarea admisă de asociație este neconstituțională și contravine oricăror principii de proporționalitate.</p> <p>25. imprescriptibilitatea în bază de „interes legitim” a CC</p> <p>26. Nu este clar raționamentul. RM este un stat mic, cu o economie slabă, iar CC nu prestează nici un serviciu public pentru populație.</p>	<p>22. Nu se acceptă Având în vedere specificul activității.</p> <p>23. Nu se acceptă Argumentarea la această obiecție a fost expusă anterior în conținutul analizei.</p> <p>24. Nu se acceptă. Prevederile date asigură transpunerea art. 13 - 15 din Directivă.</p> <p>25. Nu se acceptă Astfel se asigură transpunerea art. 7 din Regulamentul 1/2003.</p> <p>26. Nu se acceptă Având în vedere noile atribuții acordate autorității de Concurență de constatare a practicilor comerciale</p>
--	---	--

			neloiale, noua lege a publicității și reglementării domeniului transportului feroviar se consideră necesar de menținut subdiviziunile teritoriale ale Consiliului Concurenței.
12.	<p>Sedința din 03.04.2023 cu participarea autorităților administrației publice</p>	<p>Propuneri de ordin general:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De uniformizat utilizarea noțiunilor de întreprindere/companie/societate. 2. De uniformizat noțiunile de "succesor legal" și "succesor economic", de substituit cuvântul "persoană" cu cuvântul "întreprindere". 3. De modificat noțiunea de "<i>cifra mondială totală de afaceri</i>". 4. La noțiunea "cartel" de exclus cuvintele "printre altele". <p>La art. 3. De substituit sintagma "termen rezonabil" cu un termen concret.</p> <p>La art. 6. 1. De exclus alin. (6), deoarece contravine Directivei UE. 2. De exclus alin. (7) și de inclus/păstrat noțiunea de "cartel dur" care este în redacția actuală a Legii 183/2012.</p> <p>La art. 10. De exclus sintagma "la alineatul (4) cifrele „50” se substituie cu cifrele „40”, de păstrat redacția actuală a Legii 183/2012, art. 10, alin. (4)</p> <p>La art. 25, textul "la alineatul (6) se completează după cuvântul „părțile” cu textul „și terții” de exclus.</p> <p>La art. 27, de exclus textul "Soldurile contului trezoreriei de administrare a taxei de examinare a notificării economice rămân în gestiunea Consiliului Concurenței pentru perioada următoare".</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Se acceptă. 2. Se acceptă. 3. Nu se acceptă. Noțiunea dată este preluată din Directivă și clarifică prevederile actuale ale legislației. 4. Se acceptă. <ol style="list-style-type: none"> 1. Nu se acceptă. Prevederea este conformă Directivei. <ol style="list-style-type: none"> 1. Se acceptă. 2. Nu se acceptă. <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>S-a convenit că Ministerul Finanțelor va propune redacția necesară situației descrise de Consiliul Concurenței.</p>

	Art. 32 ¹ și 32 ² de exclus.	Se acceptă.
	La art. 33 ¹ alin. (2) după cuvintele "salarii medii lunare" de completat cu cuvintele "pe economie". De modificat norma în sensul stabilirii expres a situațiilor când se acordă indemnizațiile.	Se acceptă.
	La art. 35 alin. (5) de exclus, este în contradicție cu Legea 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice.	Se acceptă. Se vor înainta propuneri în cadrul modificării Legii nr. 155/2011.
	La art. 36, alin. (2) de modificat esențial.	Ministerul Finanțelor va propune redacția de resort, care va prevedea că taxa de examinare a notificărilor constituite venit în bugetul Consiliului Concurenței.
	La art 39 ¹	
	La alin. (2), cuvintele "pot fi publicate" de substituit cu cuvintele "...vor fi publicate..."; De exclus alin (3). De completat alin. (3), la început, cu cuvintele "neprezentarea informației".	1. Se acceptă. 2. Nu se acceptă. 3. Se acceptă.
	La art. 41, alin. (1) de exclus litera "x) solicită întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, precum și autorităților publice orice informații și documente necesare în legătură cu circumstanțele de fapt sau de drept ale investigației în derulare, atât în cadrul audierilor, cât și după audieri, pentru aplicarea atribuțiilor prevăzute la lit. m), p) și q)"	Nu se acceptă.
	La art. 44, alin. (7) de exclus.	Se acceptă.
	La art. 47 alin. (1) de exclus textul "fără respectarea procedurii prealabile la Curtea de Apel Chișinău"	Se acceptă.
	La art 53 textul "în termen de 45 de zile lucrătoare" de exclus, păstrându-se astfel redacția actuală a Legii nr. 183/2012.	Se acceptă.
	La art. 54 alin. (1) sintagma "fără a putea invoca protecția secretului de stat" contravine principiilor fundamentale ale statisticii. Se propune de exclus prevederile la statistică.	Se acceptă.
	La art. 56, alin. (10) și (12) de exclus.	Se acceptă.
	La art. 60, alin. (2) de exclus sintagma "o singură dată".	Se acceptă.

		<p>Art. 72 prim și 72 secund de revăzut, deoarece creează confuzii, nu este clar cine trebuie să răspundă.</p>	Se acceptă.
		<p>La art. 73¹ alin (1) cuvintele “ înainte de audieri” se vor exclude.</p>	Se acceptă.
		<p>Secțiunea a 4 - a “<i>Mecanismul informatorilor de concurență</i>” se va exclude.</p>	Se acceptă.
		<p>Art. II și III de exclus.</p>	Se acceptă.
13.	Centrul Național Anticorupție.	<p>1. Art.6 și art.7 din proiect - Art.6 Exceptarea acordurilor anticoncurențiale (...) (2) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să adopte acte normative privind exceptarea unor categorii de acorduri de la interdicția stabilită la art.5 alin. (1) Art.7 Retragera excepțiilor Dacă Consiliul Concurenței constată că acordurile care se încadrează în una din categoriile exceptate provoacă sau pot provoca efecte incompatibile cu condițiile prevăzute la art.6 alin.(1), acesta poate retrage beneficiul excepției stipulat pentru acordurile respective, acționând în cadrul unei investigații. Retragera beneficiului excepției nu are efect retroactiv. Obiectii: Norma urmează să fie analizată prin prisma art.5 alin. (1) care interzice, orice acorduri care întrunesc anumite condiții stipulate expres de normele legale. La fel, art.5 alin.(2) stabilește expres că: Acordurile interzise în temeiul prezentului articol sunt nule de drept. Totodată, autorul propune acordarea unui drept Consiliului Concurenței de a decide, în mod unilateral, exceptarea unor categorii de acorduri de la interdicțiile stabilite. La fel, se instituie dreptul Consiliului Concurenței de a decide retragerea acestor excepții. În opinia noastră, considerăm că Consiliului Concurenței îi sunt atribuite unele competențe extensive de reglementare, totodată, instituind și atribuții discreționare, deoarece normele din lege nu stabilesc o procedură transparentă și clară de aplicare a normelor privind exceptarea acordurilor anticoncurențiale și cu privire la retragerea excepțiilor. Ambiguitatea administrativă a procedurii va crea condiții propice comiterii manifestărilor de corupție în partea ce ține de stabilirea acesteia, precum și aplicarea normelor în dependență de interes și scop. Or, dacă sunt îndeplinite condițiile de la art.6 alin.(1), atunci Consiliul Concurenței, la solicitare, urmează să emită decizia privind exceptarea, fără a decide în dependență de interes.</p>	<p>Nu se acceptă. Normele dispozitive ale art.6 și art.7 nu conferă atribuții noi Consiliului Concurenței. La moment, prevederi similare sunt conținute în art. 6 al Legii 183. Important, este de menționat că dispozițiile art. 6 și art. 7 transpun prevederile art. 29 din <u>Regulamentul (UE) nr. 1/2003</u> și corespund noilor standarde și principii UE de exceptare pe categorii a unor acorduri care îndeplinesc condițiile stabilite de alin. (1) art. 6 prin efectul legii – la caz, a Regulamentului privind evaluarea acordurilor verticale anticoncurențiale aprobat prin Hotărârea PCC nr. 13 din 30.08.2013.</p>

Textul „are dreptul să adopte decizii” instituie un drept Consiliului Concurenței și nu o obligație de a se conforma.

La fel, textul „poate retrage beneficiul excepției” de la art.7 instituie un drept al Consiliului Concurenței și nu o obligație. Astfel, chiar dacă se poate constata că acordurile exceptate provoacă efecte incompatibile, Consiliul are dreptul de a putea decide retragerea sau nu a beneficiului excepției.

Recomandări:

Propunem autorului modificarea normelor prin excluderea textelor din norme care instituie drepturi confuze după formularea „are dreptul să adopte” și „poate retrage”.

Astfel, la art.6 alin.(1) urmează să se reglementeze clar că Consiliul Concurenței *„adoptă”* acte normative privind exceptarea unor categorii de acorduri dacă acestea se încadrează în condițiile expres stabilite de lege (art.6 alin.(1)).

L art. 7 propunem a se modifica textul „poate retrage” cu cuvântul „retrage”.

Factori de risc:

- ▶ Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice
- ▶ Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- ▶ Lacună de drept
- ▶ Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- ▶ Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- ▶ Atribuții extensive de reglementare
- ▶ Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- ▶ Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație.

Riscuri de corupție:

- ▶ Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere activă
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
- ▶ Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu

	<p>2. Art.12 din proiect - 12. Acțiunile sau inacțiunile interzise ale autorităților publice de restrângere, împiedicare sau denaturare a concurenței (...) Faptele autorităților publice realizate contrar prevederilor alin.(2) constituie încălcări ale prezentei legi Persoanele cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice poartă răspundere, în conformitate cu Codul contravențional nr.218/2008. Obiecții: Pe de o parte, norma alin. (4) instituie răspunderea autorităților publice pentru încălcarea prevederilor alin.(2) al art.12, iar pe de altă parte, alin.(5) prevede doar răspunderea persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul autorității publice. Astfel, norma nu specifică dacă autoritatea publică, în calitatea ei de persoană juridică, urmează să răspundă.Se va putea interpreta că dacă norma face referire la persoana cu funcție de răspundere, atunci doar aceasta urmează să răspundă.Totodată, nu este clar cum răspunde persoana cu funcție de răspundere dacă încălcarea prevederilor alin.(2) al art.12 pot constitui acțiuni/inacțiuni care conțin elementele constitutive ale unei infracțiuni. În asemenea situații, se va putea interpreta că această persoană răspunde doar contravențional, aplicându-se în acest sens prevederile alin.(5) al art.12.Procedura răspunderii reglementată de normele respective este una confuză, ceea ce poate crește riscul interpretării normelor aplicabile. Recomandări: Propunem autorului examinarea în primul rând a cadrului legal în vederea constatării dacă răspunderea pentru încălcarea prevederilor alin.(2) al art.12 este identificabilă și va putea fi aplicabilă în aceste cazuri. La fel, de analizat dacă în condițiile alin.(5) persoana va putea fi trasă la răspundere și penală în cazul în care acțiunile/inacțiunile pot constitui elementele constitutive ale unei infracțiuni. Factori de risc: • Lacună de drept • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Lipsa responsabilității clare pentru încălcări Temeiuri neexhaustive pentru survenirea răspunderii. Riscuri de corupție: Generale</p>	<p>S-a luat act și înem să comunicăm că expunerea într-o nouă redacție a art. 12 și art. 13 a fost necesară doar în vederea corelării cu prevederile Codului administrativ. Alte modificări conceptuale articolele date nu au suferit. Răspunderea persoanelor cu funcție de răspundere pentru încălcarea art. 12 este stabilită la moment de prevederile Codului contravențional. Codul penal nu prevede răspundere penală pentru încălcarea art. 12 din Legea concurenței pentru autoritățile publice sau persoane cu funcție de răspundere.</p>
--	--	--

	<p>3.Art.36 din proiect - Art.36 Finanțarea Consiliului Concurenței Consiliul Concurenței se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, inclusiv din veniturile obținute din:) taxa de examinare a notificărilor privind concentrările economice prevăzută la art.27;) încasări din serviciile prestate contra plată;) alte venituri prevăzute de legislație. Obiecții: Norma art.36 reglementează finanțarea Consiliului Concurenței. În opinia noastră, modul de finanțare a Consiliului Concurenței urmează să fie clar stabilit de normele legale statuate la nivel de lege. În redacția actuală a legii în vigoare, potrivit art.36, - sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii. În acest sens, excluderea reglementării exprese a acestui aspect, corelat cu norma care prevede că finanțarea Consiliului Concurenței se face „și din alte venituri prevăzute de legislație” va permite interpretări discreționare privind transparența finanțării Consiliului Concurenței. Totodată, propunerea de constituire a venitului Consiliului Concurenței din contul taxei de examinare a notificărilor privind concentrările economice nu stabilește limita maximă ce ar putea constitui sursele financiare în contul Consiliului Concurenței. Or, prevederile proiectului nu reglementează în mod expres faptul că mijloacele financiare care exced necesitățile și bugetul stabilit prin lege să fie trecute în contul bugetului de stat. Astfel, de exemplu, proiectul nu prevede norma - Mijloacele financiare acumulate pe parcursul unui an din veniturile obținute din prestarea serviciilor și din alte surse legale ce depășesc bugetul Consiliului Concurenței, aprobat pentru anul respectiv, se fac venit la bugetul de stat, fiind transferate până la data de 31 martie a anului următor. Astfel, mijloacele financiare ale bugetului Consiliului Concurenței vor putea fi diferite în dependență de acumularea acestora de către Consiliu. Centrul Național Anticorupție nu neagă necesitatea alocării unui buget suficient pentru exercitarea eficientă a activității Consiliului Concurenței însă, considerăm că finanțarea Consiliului Concurenței urmează să fie transparentă fără a lăsa loc interpretărilor confuze. Recomandări: Considerăm că modul de finanțare a Consiliului Concurenței urmează să fie clar stabilit de normele legale statuate la nivel de lege.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul a fost redactat și sumele ce reprezintă amenzi vor constitui venit la bugetul de stat. Totodată, pentru a asigura transparența utilizării taxei de examinare a notificărilor economice a căror limită maximă este stabilită expres de art. 27 al legii – 150000 lei, proiectul prevede destinația utilizării acestor mijloace bănești. În rest, recomandările nu pot fi acceptate, întrucât sunt conforme prevederilor alineatului (26) din preambul și art. 5 din Directiva (UE) nr. 1/2019 și vor asigura realizare obiectivului și scopul urmărit de Directivă.</p>
--	--	--

	<p>Propunem stabilirea expresă în lege a faptului că - sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii. La fel, proiectul urmează să reglementeze expres că - Mijloacele financiare acumulate pe parcursul unui an din veniturile obținute din prestarea serviciilor și din alte surse legale ce depășesc bugetul Consiliului Concurenței, aprobat pentru anul respectiv, se fac venit la bugetul de stat, fiind transferate până la data de 31 martie a anului următor.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lacună de drept Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative <p>Riscuri de corupție:</p> <p>Generale</p>	
	<p>4. Art.32 alin.(2/1), art.35 alin.(5) și (6) și art.36 alin. (5) din proiect - Art.32 alin. (2/1) - Consiliul Concurenței trebuie să fie asigurat cu personal înalt calificat în număr suficient și cu suficiente resurse financiare, tehnice și tehnologice care sunt necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate a sarcinilor și pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor prevăzute de lege;</p> <p>Art.35 alin. (5) - În scopul îndeplinirii eficiente a atribuțiilor prevăzute de lege și menținerii personalului calificat al Consiliului Concurenței, salarizarea trebuie reexaminată anual în funcție de condițiile economice din țară și de posibilitățile bugetului public național, cel puțin la nivelul prognostic al ratei inflației;</p> <p>Art.35 alin.(6) - Consiliul Concurenței asigură formarea inițială și instruirea profesională continuă a personalului și, în acest scop, trebuie să dispună de resurse financiare și tehnice suficiente.</p> <p>Art.36 alin.(5) - Consiliul Concurenței este în drept de a se adresa Parlamentului pentru suplinirea/modificarea bugetului alocat, dacă resursele oferite sunt insuficiente pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.</p> <p>Obiectii:</p> <p>Considerăm că normele prenotate sunt norme mai mult declarative, ce nu pot fi stabilite la nivelul unei legi care reglementează activitatea unei entități publice. Acest aspect nu înseamnă însă că autoritățile publice nu pot înainta propuneri de modificări ale bugetelor alocate, nu pot propune majorări de buget, majorări a statului de personal al entității.</p> <p>Normele incluse în acte normative care reglementează activitatea unor entități publice va permite crearea unor conflicte de norme cu acte normative care reglementează modul de</p>	<p>S-a acceptat.</p> <p>Totodată, ținem să menționăm că propunerile de modificare a art. 36 nu sunt în conflict cu cadrul national normativ ce vizează procedurile bugetare similare prevederilor art. 4 din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.</p> <p>Proiectul a fost redactat și prevede la alineatul (3): „Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.”</p>

constituire a bugetelor entităților publice.
 Mai mult decât atât, se va putea interpreta că normele ce reglementează activitatea unei entități publice pot fi considerate ca fiind norme speciale în raport cu normele generale care reglementează modul de constituire/formare a bugetelor autorităților publice și urmează a fi aplicate prioritar.

Astfel, sub acest aspect, în opinia noastră, normele propuse în proiect nu sunt corelate cu prevederile Legii nr.181/25.07.2014 cu privire la finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Articolul 1 alin.(2) din Legea nr.181/2014 prevede expres că: Actele legislative ce reglementează domenii specifice și/sau activitatea unor autorități/instituții bugetare, nu vor cuprinde prevederi ce țin de elaborarea, aprobarea și executarea bugetelor, precum și alte proceduri aferente procesului bugetar, acestea fiind obiectul exclusiv al prezentei legi.

La fel, menționăm că la elaborarea bugetului autorității bugetare independente/autonome urmează să fie aplicat articolul 51/1 din legea sus-menționată.

Art.51/1 Bugetul autorității bugetare independente/autonome stabilește:

(1) Autoritatea bugetară independentă/autonomă elaborează proiectul de buget în conformitate cu prevederile art.51 alin.(5) din prezenta lege.

(2) Proiectul bugetului autorității bugetare independente/autonome se aprobă, cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor, de către această autoritate și se înaintează Guvernului, în termenul prevăzut de calendarul bugetar, pentru a fi inclus în proiectul bugetului de stat care va fi prezentat Parlamentului spre adoptare.

Autoritatea bugetară independentă/autonomă prezintă Parlamentului, după caz, obiectiile la proiectul de buget aprobat de către Guvern pentru soluționarea divergențelor.

Recomandări:

Propunem excluderea normelor respective din proiect.

În acest sens, proiectul urmează să fie completat cu norma generală care să prevadă - Bugetul Consiliului Concurenței se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Factori de risc:

- Norme irealizabile
 - Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Concurența normelor de drept

Riscuri de corupție:

	<p>4. Art.33/1 din proiect - Art.33/1 Conflictul de interese</p> <p>(1)În exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței sunt obligați să respecte regimul juridic al limitelor și restricțiilor prevăzute de Legea integrității nr.82/2017, Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.</p> <p>(2)La expirarea mandatului, în caz de demisie a membrilor Plenului, demisie sau eliberare din funcție a angajaților Consiliului Concurenței, cărora se aplică regimul juridic al limitelor și restricțiilor prevăzute de Legea integrității nr.82/2017, aceștia primesc o indemnizație unică egală cu 10 salarii medii lunare pe economie.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Normele prevăd în mod discreționar acordarea unor indemnizații, care, în opinia noastră, sunt nejustificate.</p> <p>Astfel, dacă e să corelăm normele art.33/1 alin.(2) cu normele alin.(3) constatăm că pentru a beneficia de această indemnizație angajatul Consiliului Concurenței sau persoana cu funcție de demnitate publică la demisie sau la eliberarea din serviciu urmează să demonstreze că a activat în această funcție nu mai puțin de 2 ani.</p> <p>Considerăm nejustificată norma care acordă această indemnizație angajaților care au lucrat doar 2 ani în Consiliul Concurenței.</p> <p>Or, norma în redacția propusă stimulează angajarea unor angajați în dependență de interes, cunoscând faptul că peste 2 ani la demisie vor beneficia de o indemnizație în mărime de 10 salarii medii lunare pe economie.</p> <p>Astfel, lucrând 2 ani, statul urmează să aibă cheltuieli nejustificate în ceea ce privește acordarea acestor tipuri de indemnizații.</p> <p>În acest mod, considerăm că normele vor încuraja persoanele să se elibereze din serviciu o dată la 2 ani, pentru a beneficia de această indemnizație, ulterior participând în condițiile legii la un nou concurs pentru angajare repetată în Consiliu.</p>	<p>Se acceptă parțial. A fost completat cu prevederi ce trezeau îngrijorări și riscuri atestate, fiind completat art. 33 alin. (3) în sensul că nu se va achita această indemnizație în cazul în care persoana se va reîncadra în câmpul muncii.</p> <p>Această indemnizație este necesară pentru a asigura o garanție angajaților Consiliului și membrilor Plenului și un echilibru între interdicția de neangajare pe parcursul la un an de zile și obligația de a respecta regimul juridic al conflictului de interese.</p>
--	--	--

Norma va promova interese cu riscul comiterii manifestărilor de corupție și în detrimentul statului prin alocarea mijloacelor financiare pentru a achita această categorie de indemnizație.

Totodată, norma este una promotoare de interese și pentru membrii Plenului Consiliului Concurenței. Or, aceștia, potrivit legii sunt persoane cu funcție de demnitate publică. Potrivit Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică - art.17 reglementează „Garanții sociale în legătură cu încetarea mandatului” -

(1) La expirarea mandatului, în caz de demisie, revocare sau eliberare din funcție, persoana cu funcție de demnitate publică beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii de bază, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestei persoane nu prevede un alt cuantum al indemnizației.

(2) Indemnizația specificată la alin. (1) nu se acordă în cazul în care demnitarul a activat în funcția respectivă mai puțin de 2 ani, în cazul revocării sau eliberării din funcție a demnitarului pentru motive imputabile acestuia, indicate în actul administrativ de revocare sau de eliberare din funcție, precum și în cazul reîncadrării demnitarului în condițiile art. 18 alin. (2).

Astfel, constatăm că autorul prin normele proiectului propune unele norme care promovează interesul

membrilor Plenului Consiliului Concurenței.

Atragem atenția că aceste norme vor putea constitui precedente pentru reglementarea favorabilă și a altor categorii de persoane care exercită funcții de demnitate publică.

Considerăm că statul urmează să adopte politici care să nu reglementeze într-un mod mai favorabil unele categorii de persoane care exercită funcții de demnitate publică.

Recomandări:

Propunem excluderea normelor din proiect.

Factori de risc:

- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

	<ul style="list-style-type: none"> ●Concurența normelor de drept ●Promovarea intereselor contrar interesului public <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ●Generale 	
	<p>5. Art.34 din proiect - Art.34 la alin.(1) textul „din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității” se substituie cu textul „concurențiale, publicității comerciale, de reglementare a transportului feroviar, precum și din domeniul practicilor comerciale neloiale”</p> <p>Obiecții: Norma reglementează conlucrarea, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a Consiliului Concurenței cu alte autorități publice. Constatăm că se exclude conlucrarea pe domeniul „ajutorului de stat”.</p> <p>Potrivit propunerii de modificare a art.32 din lege - Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități, responsabilă față de Parlament, asigurând aplicarea și respectarea legislației ce vizează - domeniul ajutorului de stat reglementat de Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>Potrivit art.39 din proiect, una din atribuțiile principale ale Consiliului Concurenței este autorizarea, monitorizarea și raportarea ajutorului de stat.</p> <p>Totodată, potrivit art.2 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/15.06.2012 - Autoritatea care deține atribuții de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat este Consiliul Concurenței. La fel, sunt prevăzute atribuțiile Consiliului Concurenței privind constatarea și examinarea contravențiilor în domeniul ajutorului de stat (Codul contravențional art.330/3 în corelare cu art.404/1).</p> <p>La fel, se constată excluderea domeniului „ajutorului de stat” și din atribuțiile Plenului Consiliului Concurenței stabilite la art.41, în special lit.c), e) și t) în redacția propusă de normele proiectului.</p> <p>Astfel, normele creează confuzii în privința exercitării eficiente a atribuțiilor Consiliului Concurenței în domeniul ajutorul de stat.</p> <p>Recomandări: Propunem autorului examinarea aspectului analizat și completarea normelor respective cu reglementarea domeniului „ajutorului de stat”.</p> <p>Astfel, normele art.41 lit.c), e) și t) urmează să facă referință la domeniul „ajutorului de stat”.</p> <p>La fel, art.34 alin.(1) urmează a se completa norma cu indicarea cooperării Consiliului Concurenței cu alte autorități publice și în domeniul ajutorului de stat.</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>Totodată, ținem să concretizăm că în noțiunea oferită de proiect, termenului „legislația concurențiale” cuprinde inclusiv Legea 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, și respective cooperarea ajutorului de stat va fi acoperita de prevederile art. 34 de rând cu celelalte domenii de activitate atribuite în competența Consiliului Concurenței.</p>

	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale 	
	<p>6. Art.38 din proiect - Art.38 alin.(1) va avea următorul cuprins: „În exercițiul funcției, membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței exclud orice interes personal care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia se abțin de la orice acțiune incompatibilă cu îndeplinirea obligațiilor lor și/sau cu îndeplinirea atribuțiilor lor de aplicare a legii, de natură a conduce la conflicte de interes”.</p> <p>Art.38 alin.(3) va avea următorul cuprins: „Membrii Plenului și angajații Consiliului Concurenței respectă regimul juridic al conflictului de interese prevăzut de prezenta lege, de Legea nr.16/2008 cu privire la conflictul de interese, Legea integrității nr.82/2017, Legea nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor, precum și art.7 alin.(2) din Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale”.</p> <p>Obiecții: Norma articolului 38 reglementează „Responsabilitățile” membrilor Plenului Consiliului Concurenței și a angajaților Consiliului Concurenței. Alin.(1) prevede că - În exercițiul funcției, membrii Plenului Consiliului Concurenței și angajații Consiliului Concurenței exclud orice interes personal care ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, iar norma alin.(3) prevede că - Membrii Plenului Consiliului Concurenței și angajații Consiliului Concurenței respectă strict regimul juridic al conflictului de interese prevăzut de legislația cu privire la conflictul de interese, precum și prevederile art.7 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.</p> <p>Or, autorul prin propunerile înaintate dorește să reglementeze doar „conflictul de interes”. În acest sens, menționăm că normele proiectului conțin propuneri de reglementare a regimului juridic al conflictului de interese la art.33/1 din proiect - Conflictul de interese. Astfel, atestăm o dublare de norme în acest sens.</p>	<p>Se acceptă. A fost exclus alin. (3) al art. 38.</p>

	<p>Considerăm că toate normele juridice care urmează să reglementeze „conflictul de interese” urmează a fi statuate în art.33/1 din lege (în redacția propusă de proiect).</p> <p>Totodată, atragem atenția asupra inexistenței Legii nr.16/2008 cu privire la conflictul de interese, lege abrogată prin Legea nr.133/2016.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului a unifica normele care se propun a reglementa natura juridică a instituției „conflictului de interese” într-un singur articol - art.33/1 care, potrivit proiectului, se propune a fi reglementat conflictul de interese.</p> <p>Totodată, în acest sens, articolul 38 urmează să reglementeze la general conflictul de interese, precum și alte responsabilități ale angajaților și membrilor Plenului Consiliului Concurenței.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Concurența normelor de drept <p>Riscuri de corupție: Generale</p>	
	<p>7. Art. 39 din proiect - Art.39 Atribuțiile Consiliului Concurenței</p> <p>Consiliul Concurenței are următoarele atribuții principale: (...)</p> <p>(m) realizează și alte atribuții în conformitate cu legislația Art.41 Atribuțiile Plenului Consiliului Concurenței</p> <p>Plenul Consiliului Concurenței are următoarele atribuții: (...)</p> <p>(x) exercită și alte atribuții prevăzute de legislație.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Normele în mod confuz reglementează atribuțiile Consiliului Concurenței și ale Plenului Consiliului Concurenței.</p> <p>Astfel, prin textul „realizează și alte atribuții în conformitate cu legislația” și „exercită și alte atribuții prevăzute de legislație” denotă o ambiguitate administrativă în reglementarea clară și transparentă a atribuțiilor Consiliului Concurenței și ale Plenului Consiliului Concurenței.</p> <p>În acest sens, menționăm că deși pot fi atestate norme care delegă anumite atribuții Consiliului Concurenței prin alte acte normative (de exemplu, art.2 din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat stabilește că Autoritatea care definește atribuții de autorizare,</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>Ținem să menționăm că la Legea concurenței, conceptual, se operează modificări foarte rar, cu o distanță de timp de peste 10 ani.</p> <p>Pe când alte legi se modifică continuu și se atribuie Consiliului noi competențe care la moment nu pot fi prevăzute exhaustive.</p> <p>Asemenea dispoziții de la art. 39 lit. m) și art. 41 alin. (1)</p>

	<p>monitorizare și raportare a ajutorului de stat este Consiliul Concurenței), considerăm că dat fiind natura juridică a normelor stabilite în Legea nr.183/2012 privind reglementarea statutului juridic al Consiliului Concurenței, activitatea, structura, finanțarea, considerăm oportun ca în conținutul art.39 să fie reglementate exhaustiv atribuțiile Consiliului Concurenței, iar în conținutul art.41 să fie reglementate exhaustiv atribuțiile membrilor Consiliului Concurenței.</p> <p>În această ordine de idei, normele urmează să fie modificate în vederea excluderii confuziei de interpretare a atribuțiilor Consiliului Concurenței și ale membrilor Consiliului Concurenței.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem a analiza minuțios atribuțiile Consiliului Concurenței și ale membrilor Plenului Consiliului Concurenței și de a la include în art.39 și, respectiv, art.41 din lege.</p> <p>Atribuțiile Consiliului Concurenței și ale Plenului Consiliului Concurenței urmează să fie exhaustiv prevăzute de Legea nr.183/2012.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale 	<p>lit. x) vor permite Consiliului Concurenței exercitarea atribuțiilor prevăzute de aceste legi.</p>
	<p>8. Art.54 din proiect - Art.54 Solicitarea informațiilor (1) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței are dreptul să solicite și să obțină gratuit (...) de la autorități publice, orice documente și informații necesare, inclusiv în format digital, care sunt accesibile și pot fi relevante pentru aplicarea legii, fără a putea invoca protecția secretului de stat, secretului urmării penale, secretului bancar, secretului comercial, secretului fiscal, secretului profesional, datelor cu caracter personal și altor informații confidențiale (2) Consiliul Concurenței solicită în scris informațiile necesare, indică temeiul juridic și scopul informației și stabilește un termen rezonabil în care acestea trebuie furnizate, precum și specifică sancțiunile prevăzute de lege.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Nu negăm necesitatea acordării dreptului Consiliului Concurenței de a solicita, în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu, informații și acte/documente în acest sens.</p>	<p>S-a luat act.</p> <p>La solicitare și la utilizarea acestor informații se va ține cont de reglementările domeniilor de activitate al acestor autorități și de regimul de protecție al acestor informații.</p>

	<p>Totuși, dreptul de a solicita informații urmează să fie corelat cu alte norme care reglementează domeniile de activitate ale altor autorități publice.</p> <p>Astfel, spre exemplu, normele nu sunt corelate cu prevederile care reglementează utilizarea informațiilor din cadrul desfășurării unui proces penal, care este reglementat strict de normele procesual penale în acest sens.</p> <p>Astfel, în unele cazuri, divulgarea datelor solicitate de către Consiliul Concurenței ar putea periclită desfășurarea în condițiile reglementate de normele procesual penale a procesului penal/cauzei penale.</p> <p>În aceste condiții, normele atribuie discreție excesivă Consiliului Concurenței de a solicita orice fel de informații, iar autoritățile publice să fie obligate să remită orice fel de informație solicitată, cu riscul aplicării răspunderii în acest sens, răspundere care, la fel, este aplicată de Consiliul Concurenței.</p> <p>În final, normele vor putea duce la o periclitare a activității altor autorități publice care exercită atribuții în domenii în care se conțin informații cu accesibilitate limitată.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Normele urmează să stabilească că informațiile solicitate de către Consiliul Concurenței urmează să fie acordate ținând cont de domeniul de activitate a autorității publice de la care se solicită aceste informații și ținând cont de normele care reglementează domeniul de activitatea al acestor autorități.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Concurența normelor de drept <p>Riscuri de corupție:</p> <p>Generale</p>	
	<p>9. Art. 60 din proiect - Art.60:</p> <p>(4) Consiliul Concurenței poate acorda părților acces suplimentar la documentele primite după comunicarea raportului de investigație în etapele ulterioare ale procedurii, în cazul în care aceste documente constituie probe noi ce vizează partea respectivă</p> <p>(5) Accesul la documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul cauzei și obținerea copiilor și/sau extraselor poate fi dispus prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței.</p> <p>Obiectii:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea alin. (4) și (5) al art. 60 transpun pct. 86 din Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practice de desfășurare a procedurilor inițiate în</p>

	<p>Norma alin.(4) instituie un drept excesiv Consiliului Concurenței de a acorda sau nu părților acces suplimentar la documentele primite.</p> <p>La fel, alin.(5) instituie un drept excesiv Președintelui Consiliului Concurenței de a dispune accesul la documentele, datele și informațiile confidențiale din dosarul cauzei și obținerea copiilor și/sau a extraselor.</p> <p>Norma art.60 reglementează accesul la dosar.</p> <p>Considerăm că accesul la dosar urmează a se face într-un mod transparent, fără limitări și fără a aplica prevederi discreționare de la caz la caz.</p> <p>Astfel, normele urmează să fie aplicabile tuturor subiecților de drept fără vreo diferențiere.</p> <p>În acest sens, urmează a se asigura tratarea într-o manieră justă și echitabilă a tuturor subiecților de drept care se află într-o poziție juridică similară.</p> <p>Utilizarea textelor „poate acorda părților acces” și „poate fi dispus” conferă normelor caracter confuz și discreționar, ceea ce la aplicare poate duce la comiterea manifestărilor de corupție.</p> <p>De asemenea, redacția normei este vagă cu referire la reglementarea procedurii și temeiurile de refuz a accesului la documentele din dosarul Consiliului Concurenței, neasigurând, astfel, o previzibilitate normei, lăsând loc de interpretări și oferind discreția Consiliului Concurenței de a stabili arbitrar cazurile și temeiurile de refuz a accesului.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului a substitui textul „poate acorda părților” și textul „poate fi dispus” cu textul „acordă părților” și, respectiv, „este dispus la solicitare”.</p> <p>Totodată, se recomandă completarea normei cu reglementări clare cu referire la temeiurile/cazurile de refuz a accesului la documentele din dosarul Consiliului Concurenței.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Temeiuri neexhaustive/ambigue/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale 	<p>aplicarea art. 101 și art. 102 din TFUE (2011/C 308/06). Totodată, dispozițiile acestor prevederi asigura dreptul discreționar al autorității de concurență în acord cu art. 16 al Codului administrativ, în dependent de circumstanțele fiecărui caz în parte. Acest fapt nu va permite totuși adoptarea unor soluții arbitrare, în condițiile în care avem obligația să asigurăm un tratament egal și nediscriminatoriu situațiilor echivalente/similare.</p>
	<p>10. Art. 63 din proiect - Art.63 Criterii pentru acceptarea cererilor referitoare la tratamentul confidențial al informațiilor din dosar(...)Pentru ca o informație să fie considerată confidențială, persoana</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>fizica, întreprinderea, asocierea de întreprinderi sau autoritatea publică care invocă respectarea interesului legitim de a-și proteja secretele și alte informații confidențiale trebuie să adreseze Consiliului Concurenței o cerere motivată, precum și identificarea părților față de care informațiile sale sunt considerate confidențiale</p> <p>Accesul la informațiile confidențiale furnizate de către autoritățile publice se acordă doar cu acordul acestora</p> <p>(...)</p> <p>(7) Calificarea unei informații ca fiind secret comercial sau altă informație confidențială nu Obiecții:</p> <p>În opinia noastră, redacția normelor instituie unele neclarități.</p> <p>Astfel, nu este clar cum va fi aplicată norma conținută la alin.(7) în raport cu norma conținută la alin.(5). Există riscul că chiar în condițiile existenței cererii motivate, informațiile să fie divulgate sau utilizate cu invocarea de către Consiliul Concurenței a necesității dovedirii preținsei încălcări.</p> <p>În acest sens, modalitatea de păstrare a informațiilor confidențiale, cu accesibilitate limitată poate fi periclitată.</p> <p>Atfel, nu este clar cine va lua decizia de a divulga și în ce condiții va fi luată o astfel de decizie.</p> <p>Totodată, în opinia noastră, nu este necesară cerere motivată din partea autorităților publice, or, autoritățile publice nu au obligația de a motiva caracterul confidențial/de accesibilitate limitată a unor informații.</p> <p>Spre exemplu, nu este clar ce urmează a conține această cerere motivată în cazul utilizării unor informații cu accesibilitate limitată care reies din conținutul unui proces penal, informații care urmează a fi păstrate în vederea asigurării păstrării secretului anchetei în vederea protejării interesului public manifestat prin asigurarea derulării procesului penal în conformitate cu normele procesual penale.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Propunem autorului excluderea obligației de a înainta cereri motivate din partea autorităților publice. Or, autoritățile publice vor remite informațiile ce le dețin în conformitate cu cadrul legal ce reglementează modul de utilizare a acestor informații.</p>	<p>Ținem să menționăm că subiecții a investigațiilor concurențiale pot fi și autoritățile publice a căror fapte limitează concurența. Respectiv, autoritățile publice, de rind cu întreprinderile urmează să se bucure de aceleași drepturi și obligații asigurate de Legea concurenței, în vederea asigurării tratamentului egal tuturor participanților la procedurile administrative în acord cu art. 23 al Codului administrativ.</p>
--	---	---

	<p>La fel, la alin.(7) urmează a se face clar delimitarea că informațiile care conțin informații cu accesibilitate limitată urmează a fi divulgate doar cu confirmarea din partea autorității publice care a remis aceste informații, ceea ce va fi în concordanță cu norma alin.(5) care prevede expres că: accesul la informațiile confidențiale furnizate de către autoritățile publice se acordă doar cu acordul acestora.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lacună de drept ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Concurența normelor de drept ● Promovarea intereselor contrar interesului public <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale 	
	<p>11. Art. 73/1 și art. 75 din proiect - Art. 73/1 Acordarea unui tratament favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei fapte anticoncurențiale (...)</p> <p>Obiectii: La art. 73/1 alin.(1) se prevede că: „Consiliul Concurenței poate aplica o reducere a amenzii cu un procent cuprins între 10 procente și 30 procente din nivelul de bază determinat potrivit art.72”.</p> <p>La alin.(3) norma prevede că „Consiliul Concurenței va putea aplica o procedură simplificată”. Considerăm că la aplicarea alin.(1) art.73/1 Consiliul Concurenței urmează să aplice o reducere a amenzii.</p> <p>Prin utilizarea sintagmei „poate aplica o reducere” nu denotă claritate în interpretare și aplicare uniformă a prevederii. În opinia noastră, aplicarea reducerii urmează să fie aceeași în situații similare.</p> <p>Normele proiectului nu reglementează modalitatea de aplicare transparentă, în aceleași condiții și având același tratament egal față de toți subiecții care se află în aceleași situații similare.</p>	<p>La alin. (6) art. 73 din Legea concurenței prevede deja acest drept de acordare a reducerii pentru recunoașterea faptei anticoncurențiale săvârșite de întreprinderi.</p> <p>Dispozițiile art. 73/1 asigură dreptul discreționar al autorității de concurență în acord cu art. 16 al Codului administrativ, în dependență de circumstanțele fiecărui caz în parte, de a acorda reducerea respectivă, în situația în care întreprinderea respectă condițiile stabilite de art. 73/1 din proiect.</p>

	<p>La fel, norma alin.(3) prin utilizarea textului „Consiliul Concurenței va putea aplica” instituie un drept al Consiliului și nu o obligație de conformare, în cazul îndeplinirii unor condiții legale.</p> <p>În final, normele comportă riscuri de interpretări discreționare cu riscul aplicării confuze a acestora.</p> <p>Recomandări: Propunem autorului:</p> <p>substituirea textului „poate aplica o reducere” cu textul „aplică o reducere”; substituirea textului „va putea aplica o procedură simplificată” cu textul „aplică o procedură simplificată”.</p> <p>La fel, propunem ca în conținutul alin.(3) referința la „regulamentul Consiliului Concurenței” ce urmează a fi aprobat, urmează să se facă referință și la faptul că acesta urmează să conțină și procedura transparentă de aplicare a reducerii amenzii de la 10 procente la 30 procente din nivelul de bază determinat, care să asigure că stabilirea acestor reduceri este bazată pe principiul transparenței și tratării juste a subiecților care se află în aceleași situații similare. Astfel, va fi exclus riscul aplicării normei în interpretare preferată și riscul comiterii manifestărilor de corupție la stabilirea cuantumului reducerii stabilite.</p> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entităților publice ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa/insuficiența accesului la informația de interes <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Generale ● Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive 	<p>Totodată, menționăm că prevederile art. 75 din proiect asigură transparența fidelă a dispoziției normei art. 13 din Directiva nr. 1/2019:</p> <p>Statele membre se asigură că autoritățile naționale administrative de concurență <u>pot fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri proprii de aplicare a legii, fie să ceară, în cadrul unei proceduri judiciare fără caracter penal, impunerea unor amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, în cazul în care încalcă articolul 101 sau 102 din TFUE în mod intenționat sau din neglijență.</u></p> <p>(2) Statele membre se asigură că <u>autoritățile naționale administrative de concurență pot, cel puțin, fie să impună, printr-o decizie în cadrul unei proceduri proprii de aplicare a legii, fie să ceară, în cadrul unei proceduri judiciare fără caracter penal, impunerea unor</u></p>
--	---	--

			<p><u>amenzi eficace, proporționale și disuasive împotriva întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi.</u> Astfel de amenzi se stabilesc în funcție de cifra lor de afaceri mondială totală, în cazul în care în mod intenționat sau din neglijență:.....</p> <p>S-a luat act.</p>
	<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea</p>	<p>1. Articolul 4 "Noțiuni principale" se expune în redacție nouă. În acest context se recomandă de a evidenția în AIR rațiunea expunerii în redacție nouă al tuturor termenilor și dacă aceste noi definiții au careva impact asupra mediului de afaceri. În AIR se menționează doar de introducerea unui nou termen legat de "cifra totală mondială de afaceri".</p>	

<p>activității de întreprinzător</p>	<p>2. La definirea termenului de "autorizare" după cuvintele "eliberându-i un act cu caracter permisiv sub formă de decizie" de completat cu textul "în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.". Respectiv este necesar de a completa cu acest act permisiv Nomenclatorul actelor permise (Anexa la Legea nr. 160/2011).</p> <p>3. La definirea termenului "drepturi exclusive" nu este clar ce presupune "orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ". Aceeași obiecție ține și de termenul "drepturi speciale", plus că instituie, în mod incert, un act permisiv nou sub formă de autorizație de prestare a careva servicii.</p> <p>4. La fel este neclar și incert definit termenul de "întreprindere care prezintă caracter de monopol fiscal" căreia i s-au atribuit drepturi exclusive de a desfășura o activitate specifică cu scopul de a obține venituri pentru stat.</p> <p>5. Se recomandă excluderea de sintagme vagi de genul "să exercite și alte drepturi/atribuții prevăzute de legislație" din p. 16 și 22 din proiect.</p>	<p>2. Nu se acceptă. Actele emise de Plenul Consiliului Concurenței nu sunt acte permise în sensul definit de Legea nr. 160/2011.</p> <p>3. S-a luat act. Noțiunile de drepturi exclusive și drepturi speciale nu au suferit modificări conceptuale și este prevăzută de Legea concurenței.</p> <p>4. Asigură transpunerea art. 106 din TFUE.</p> <p>5. S-a luat act. Ținem să menționăm că la Legea concurenței, conceptual, se operează modificări foarte rare, cu o distanță de timp de peste 10 ani.</p> <p>Pe când alte legi se modifică continuu și se atribuie Consiliului noi competențe care la moment nu pot fi prevăzute exhaustive.</p> <p>Asemenea dispoziții de la art. 39 lit. m) și art. 41 alin. (1) lit. x) vor permite Consiliului Concurenței exercitarea atribuțiilor prevăzute de aceste legi.</p>
---	--	--

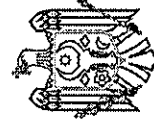
	<p>6. În ceea ce ține de modificarea art. 10 prin micșorarea pragului legal al cotei de piață pentru stabilirea prezumției dominante de la 50% la 40% și punerea în sarcina întreprinderilor a obligației de probare a existenței sau lipsei unei poziții dominante în situații în care cotele lor de piață sunt mai mari de 40% - va crește costurile pentru întreprinderi în vederea efectuării analizelor concurențiale de calitate. Considerăm că această propunere urmează a fi analizată suplimentar având în vedere că nu reprezintă o condiționalitate de armonizare cu aquis-ul comunitar.</p> <p>7. Cu referință la majorarea taxei de examinare a notificării în vederea autorizării privind concentrarea economică ce se stabilește în mărime de 0,1% din cifra totală de afaceri realizată cumulat pe teritoriul Republicii Moldova și ce nu poate depăși 150 000 lei (75 mii în prezent) în opinia la AIR am menționat despre nesușinerea unei astfel de intervenții ale statului deoarece această examinare este un serviciu public și modul de formare a prețurilor pentru astfel de servicii de eliberarea a actelor permise are la bază anumite cerințe (a se vedea art.4 a Legii nr.160/2011, Legea nr.234/2021 (art.24).</p> <p>8. La fel urmează o examinare suplimentară propunerea de majorare a mărimei la cotele procentuale de la art.69 (3) a Legii aplicate sub forma de sancțiuni și penalități pentru comercianți pentru încălcarea legislației concurențiale. În AIR autorii au încercat să aducă anumite argumente referitor la necesitatea mării acestor sancțiuni (prezentând informație privind volumul sancțiunilor pe perioada la mai mulți ani), însă, nu au prezentat careva dovezi, cazuri care să arate ineficiența aplicării sancțiunilor de azi și respectiv păstrarea curentului de recidivă a încălcării în continuare a legislației. Respectiv, susținem concluzia din AIR precum că astfel de majorări de sancțiuni nu vor avea rezultatul scontat și anume diminuarea, micșorarea încălcărilor legislației concurențiale.</p>
<p>6. Se acceptă.</p> <p>7. S-a luat act. Ținem să comunicăm că marimea taxei de 0,1% pentru examinarea notificărilor concentrărilor economice nu a suferit modificări, doar plafonul maxim s-a propus a fi majorat având în vedere nivelul inflației atestate, complexitatea analizelor ex ante realizate în acest scop și, totodată, pentru a asigura transparența utilizării acestor mijloace bănești, proiectul a fost completat cu dispoziții care stabilește destinația utilizării acestora de către Consiliul Concurenței.</p> <p>8. S-a luat act și s-a acordat o perioadă de tranziție pentru implementarea noilor cote procentuale ale sancțiunilor propuse pentru încălcarea Legii concurenței.</p>	

9. O altă recomandare importantă ține de normele din proiect (art.56, 56/1, 56/2) ce se referă la efectuarea de controale (inspecții) de către reprezentanții Consiliului Concurenței. Având la bază prevederile art.1 din legea nr.131/2012 care stabilește că dispozițiile legii date se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor legislației privind activitatea de control a Consiliului Concurenței în limita domeniului de activitate al acestuia - se recomandă de completat alineatul (1) de la art.56 la sfârșit cu textul ”precum și Legea nr.131/2012 cu privire la controlul de stat a activității de întreprinzător în măsura în care nu contravine prezentei legi”. Astfel acele momente care nu sunt reglementate de Legea nr.183/2012 vor avea acoperire legală prin Legea nr.131/2012. La fel chiar și la această etapă se recomandă autorilor revizuirea proiectului și ajustarea acestuia în baza Legii nr.131/2012 (cel puțin în ceea ce țin de actele care se întocmesc în cadrul controlului menționat în proiect se prevăd 3 acte care pot fi simplificate: dispoziția de inițiere a investigației; ordinul de inspecție și delegația de inspecție. Legea nr.131/2012 prevede doar prezența delegației de control). Considerăm abuziv care urmează a fi revizuit dreptul de la art.56/1, (1), lit.d) să sigileze orice incintă destinată activității economice și orice registru și document pe perioada inspecției și în măsura necesară inspecției.

10. A menționat că se aplică legea sectorială în măsura în care nu este prevăzută de Legea nr.131/2012 și în cazul în care legea sectorială este lacunară, de exemplu, nu prevede niște aspecte care se referă la măsuri, planificare etc, din start înseamnă că se aplică Legea nr.131/2012.

9. Nu se acceptă. Cu derogarea asigurată de Legea nr.131/2012, autoritatea de concurență nu realizează controale de stat în sensul definit de această lege. Consiliul Concurenței realizează procedurile sale administrative în conformitate cu Legea concurenței.

10. Nu se acceptă. Legea concurenței prevede toate aspectele care se referă la măsuri, planificare a inspecției, condiții de formă a ordinului de inspecție.

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2023.04.11 16:52:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica ARPINTIN

Secretar de stat